

จ
371.04
K6987

เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัด
วิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร

Mic 580 (13)

14 ส.ค. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

เมษายน 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

187665

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา กรุดทอง)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา กรุดทอง)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรพณ คุ้มทรัพย์เจริญรัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 26 เดือนเมษายน พ.ศ. 2536

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับความแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง
ในทุก ๆ เรื่อง จากรองศาสตราจารย์ ดร.ประชุม รอดประเสริฐ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา กรุดทอง กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณ
ดัตต์เจริญรัตน์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร วรุตบางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาที่พร่ำสอน
ให้ข้อคิด ให้คำแนะนำ และให้แบบอย่างที่ดี ตลอดจนความห่วงใยต่อศิษย์อย่างบุรุษนียบคุณ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย
เขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 13 แห่ง ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณสมโภชน์ อเนกสุข คุณเอกชัย เอื้อเฟื้อ เพื่อนผู้ให้คำแนะนำ
ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณเจริญ ปิ่นทอง และ ค.ช.สุรินทร์ ปิ่นทอง ผู้รอคอยความสำเร็จ
ด้วยความอดทน

คุณประโยชน์ที่พึงมีจากคุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา
มารดา และครู อาจารย์ที่มีคุณธรรม ผู้มีพระคุณยิ่งในฐานะผู้วางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย

สำราญ ปิ่นทอง

สารบัญ

บทที่

หน้า

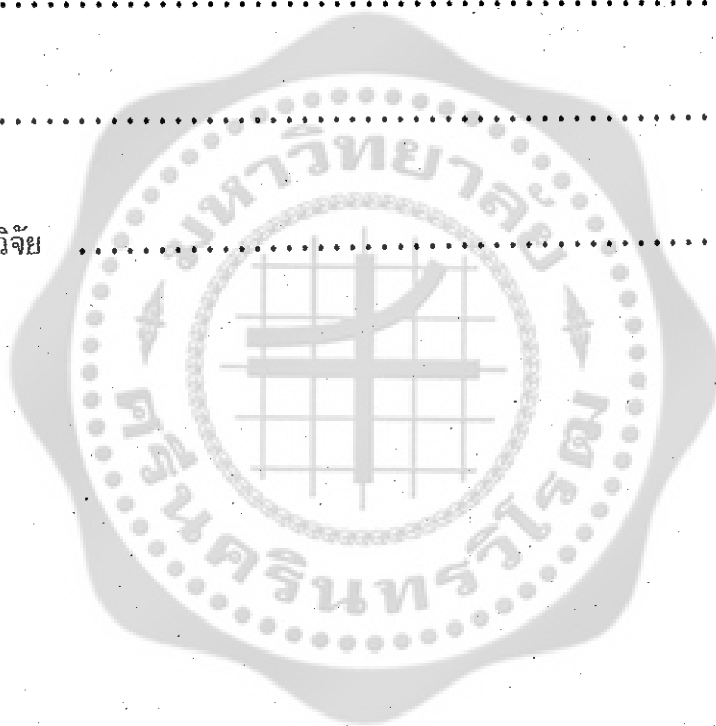
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
	ความสำคัญของการวิจัย	2
	ขอบเขตของการวิจัย	2
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	สมมติฐานการวิจัย	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของชาติ	11
	ความหมายและประวัติความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต	26
	วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนสาธิต	30
	บทบาท และหน้าที่ของโรงเรียนสาธิต	34
	รูปแบบ และโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนสาธิต	43
	การพัฒนาบุคลากร และวุฒิของคณาจารย์โรงเรียนสาธิต	44
	เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน	45
	ความสนใจของผู้ปกครอง และเหตุผลในการเลือกโรงเรียนให้บุตร	47
3	วิธีดำเนินการวิจัย	50
	การกำหนดประชากร และการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	50
	เครื่องมือการวิจัย	53
	วิธีการสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือ	53

การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	57
ตอนที่ 2 อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตร เข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย	65
ตอนที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและ สังกัดมหาวิทยาลัย	75
ตอนที่ 4 ตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและ สังกัดมหาวิทยาลัย ตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง..	76
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย	79
วิธีดำเนินการวิจัย	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผล	84

บทที่

หน้า

ข้อเสนอแนะ	90
ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ต่อไป	90
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	97
ประวัติย่อของผู้วิจัย	105

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	53
2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต ..	58
3	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับชั้นเรียนของบุตร จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต	59
4	แสดงจำนวนและร้อยละความเกี่ยวข้องกับบุตรของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต	60
5	แสดงจำนวนและร้อยละการมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียนให้บุตรของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต	61
6	แสดงจำนวนและร้อยละกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต	62
7	แสดงจำนวนและร้อยละรายได้ของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต	63
8	แสดงจำนวนและร้อยละระดับการศึกษาของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต	64
9	แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายชื่อจำแนกตามสังกัด	66
10	แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายชื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพ	68

11	แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผล ที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายข้อ จำแนกตามรายได้	70
12	แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผล ที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษา	72
13	ร้อยละความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียน โรงเรียนสาธิต จำแนกเป็นรายด้าน และสังกัด	74
14	แสดงความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในวิทยาลัยครู และมหาวิทยาลัย	75
15	แสดงความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพของผู้ปกครอง	76
16	แสดงความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามรายได้ของผู้ปกครอง	77
17	แสดงความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามระดับการศึกษาของ ผู้ปกครอง	78

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกรมสามัญศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะตามการศึกษา ระดับนั้น ๆ

วิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่ได้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาในลักษณะของการจัดเป็นโรงเรียนสาธิต สังกัดคณะวิชาครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ตามโครงสร้างการจัดสายการบริหารงานของสถาบันการศึกษานั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่ทดลองสาธิตเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนให้เป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนทั่วไป

ปัจจุบันปรากฏว่าโรงเรียนสาธิตเป็นสถานศึกษาที่ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรมาเข้าเรียน จะเห็นได้จากการที่มีผู้ปกครองประสงค์จะให้บุตรสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตปีหนึ่ง ๆ มีเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปีเป็นลำดับมาจนถึงปัจจุบัน และมากกว่าจำนวนผู้สมัครในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับนั้นโดยตรงเสียอีก ในขณะที่โรงเรียนสาธิตแต่ละแห่งสามารถรับนักเรียนเข้าเรียนได้เป็นจำนวนค่อนข้างจะจำกัดเท่านั้น

โดยทั่วไปแล้ว ผู้ปกครองเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งแห่งใดด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน อาทิเช่น พอใจในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้จำนวนมาก อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ หรือชื่อเสียงของโรงเรียนดี เป็นต้น

โรงเรียนสาธิตสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย เป็นที่นิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรเข้าเรียน โดยจะเห็นได้จากว่าในแต่ละปีการศึกษาที่มีการเปิดรับสมัครนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต จะมีนักเรียนและผู้ปกครองสนใจพาบุตรมาสมัครสอบเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก

จึงควรได้มีการศึกษาว่าอะไรคือเหตุผลของผู้ปกครองในการส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต
 ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน และศักยภาพของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ
 ของผู้ปกครองที่ได้ฝากบุตรของตนไว้กับโรงเรียนสาธิตต่อไป และเป็นแนวทางในการ
 พัฒนาโรงเรียนในสังกัดอื่นให้เป็นที่นิยมของผู้ปกครองในท้องถิ่นด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียน
 สาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการ
 เลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย
3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการ
 เลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนสาธิตในการวางแผน
 พัฒนาอาจารย์ของโรงเรียนสาธิตให้ก้าวหน้า ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง
 และอาจเป็นข้อมูลสำหรับผู้ปกครองในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนสำหรับบุตรหลานในปกครอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรของตนเข้าเรียน
 โรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครู
 และสังกัดมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบุตรเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534
 จำนวน 14,619 คน โดยถือว่านักเรียนหนึ่งคน มีผู้ปกครองคนเดียว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัด วิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นจำนวน 420 คน โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ ยามาเน (Taro Yamane) ที่ความคลาดเคลื่อน 5% (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 260 - 261 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967 : 886 - 887)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต ได้แก่
 - 1.1 อาชีพของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 5 กลุ่มอาชีพ คือ
 - 1.1.1 กลุ่มอาชีพที่เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือ เกษตรกรรม ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก
 - 1.1.2 กลุ่มอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพชั้นสูงทั้งที่รับราชการและอาชีพอิสระ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร ทนายความ ครู สื่อมวลชน เป็นต้น
 - 1.1.3 กลุ่มอาชีพที่เป็นผู้บริหาร หรือหัวหน้างาน ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานประกอบการของเอกชน
 - 1.1.4 กลุ่มอาชีพที่เป็นพนักงานทั่วไป ข้าราชการในหน่วยงาน ลูกจ้าง ในรัฐวิสาหกิจ ในบริษัทเอกชน และในหน่วยงานประเภทอื่น ๆ
 - 1.1.5 กลุ่มอาชีพเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ได้แก่ กลุ่มอาชีพนอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่น อาชีพแม่บ้าน รับจ้าง ผู้ใช้แรงงาน ข้าราชการบำนาญ นักการเมือง เกษตรกรทั่วไป เป็นต้น

1.2 รายได้ของผู้ปกครอง คือรายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครองรวมกันเฉลี่ย ต่อเดือน แบ่งเป็น 5 ระดับคือ

- 1.2.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท
- 1.2.2 10,000 - 15,000 บาท
- 1.2.3 15,001 - 20,000 บาท
- 1.2.4 20,001 - 25,000 บาท
- 1.2.5 เกินกว่า 25,000 บาท

1.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- 1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 1.3.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 1.3.3 สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 สังกัดของโรงเรียนสาธิต แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1.4.1 โรงเรียนสาธิตสังกัดวิทยาลัยครู
- 1.4.2 โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัย

2. ตัวแปรตาม คือ เหตุผลของผู้ปกครองที่ส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต ได้แก่

- 2.1 การโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน
- 2.2 ชื่อเสียงของโรงเรียน
- 2.3 ความเข้มงวดวิชาการ
- 2.4 ความปลอดภัยภายในโรงเรียน
- 2.5 สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
- 2.6 ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์
- 2.7 การพัฒนาศักยภาพของบุตร
- 2.8 ความทันสมัยของโรงเรียน
- 2.9 พื้นฐานความรู้เดิมของบุตร

2.10 ความสะดวกสบายในการเดินทาง

2.11 ความสะดวกในการเข้าเรียน

2.12 สภาพสังคมของผู้เรียน

2.13 ความภูมิฐานของผู้ปกครอง

2.14 สภาพสังคมของผู้ปกครอง

2.15 ค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เหตุผลของผู้ปกครองที่ส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต หมายถึง มูลเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ปกครองคำนึงถึงในการตัดสินใจส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต ได้แก่ มูลเหตุอันเกิดจากทางด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน ความเข้มทางวิชาการ ความปลอดภัยภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ การพัฒนาศักยภาพของบุตร ความทันสมัยของโรงเรียน พื้นฐานความรู้เดิมของบุตร ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความสะดวกในการเข้าเรียน สภาพสังคมของผู้เรียน ความภูมิฐานของผู้ปกครอง สภาพสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษา ดังนี้

1.1 การโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลของโรงเรียนแก่สาธารณชน เช่น บ้ายโฆษณา คำพูด การใช้สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น เกี่ยวกับผลงานหรือกิจกรรมของโรงเรียนที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.2 ชื่อเสียงของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จของผลงานในอดีตที่สร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน เกี่ยวกับความสำเร็จของศิษย์เก่า กิจกรรมดีเด่นของโรงเรียนรางวัลดีเด่นที่โรงเรียนได้รับ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.3 ความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาตัวนักเรียน การกวาดขันเอาใจใส่เกี่ยวกับตัวนักเรียน การสอน วิธีการสอนที่ทันสมัยและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.4 ความปลอดภัยภายในโรงเรียน หมายถึง มาตรการรักษาความปลอดภัย บุตรให้รอดพ้นภัยจากภายนอกโรงเรียน อุบัติภัยภายในโรงเรียน ยาเสพติด รวมถึงความเข้มงวดเรื่องความปลอดภัยแก่บุตรของคณาจารย์ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.5 สภาพแวดล้อมของโรงเรียน หมายถึง ที่ตั้งของโรงเรียน ชุมชนรอบโรงเรียน การจัดบริเวณโรงเรียนให้เหมาะสมและเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน และการพัฒนาศักยภาพของบุตร ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.6 ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ หมายถึง วุฒิของคณาจารย์ ชื่อเสียงของคณาจารย์ ประสบการณ์ในการสอน บุคลิกลักษณะและการวางตัวน่าเชื่อถือและน่าศรัทธา ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.7 การพัฒนาศักยภาพของบุตร หมายถึง ความเชื่อมั่นว่าโรงเรียนจะส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ และความถนัดเฉพาะตัวของบุตร ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.8 ความทันสมัยของโรงเรียน หมายถึง ความทันสมัยทางด้านอาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และความรู้ของคณาจารย์ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.9 พื้นฐานความรู้เดิมของบุตร หมายถึง ผลการเรียนรู้เดิมของบุตร การแสดงออกถึงความถนัด และความสามารถของบุตร ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.10 ความสะดวกสบายในการเดินทาง หมายถึง ระยะทาง เวลา และเส้นทางในการเดินทางไปกลับระหว่างบ้านกับโรงเรียน รวมถึงการรับส่งของผู้ปกครอง ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.11 ความสะดวกในการเข้าเรียน หมายถึง โอกาสในการเข้าเรียนในโรงเรียนของบุตร รวมถึงการจับฉลากเข้าเรียนได้ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.12 สภาพสังคมของผู้เรียน หมายถึง สภาพสังคมกลุ่มเพื่อนของบุตรที่จะสามารถเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.13 ความภูมิใจของผู้ปกครอง หมายถึง ความพอใจในเกียรติยศ ชื่อเสียงของตนที่มีบุตรเรียนอยู่ในโรงเรียนสาธิต ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.14 สภาพสังคมของผู้ปกครอง หมายถึง การได้รับยกย่องจากกลุ่มสังคมของผู้ปกครองด้วยกัน เมื่อมีบุตรของตนเรียนอยู่ในโรงเรียนสาธิต ที่เป็นเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

1.15 ค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับบุตรของตน ขณะศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิต ซึ่งได้แก่ค่าเล่าเรียน ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

2. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดามารดาหรือผู้อุปการะเลี้ยงดูนักเรียนโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โดยถือว่านักเรียนหนึ่งคนมีผู้ปกครองคนเดียว

3. บุตร หมายถึง นักเรียนที่อยู่ในการปกครอง หรืออุปการะเลี้ยงดู ทั้งชายและหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534

4. โรงเรียนสาธิต หมายถึง โรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 13 แห่ง ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

5. โรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครู หมายถึง โรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครู ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โรงเรียนสาธิตมัธยมวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ และโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ วิทยาลัยครูพระนคร

6. โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย หมายถึง โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

7. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง ประเภทของงานที่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตกระทำเพื่อหาเลี้ยงชีพ หรือเลี้ยงดูครอบครัว ในการวิจัยนี้เน้นลักษณะความเป็นเจ้าของกิจการหรือรับจ้าง การใช้ความรู้ในวิชาชีพ และตำแหน่งหน้าที่ในงานที่ทำ ทั้งภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มอาชีพ คือ

7.1 กลุ่มอาชีพที่เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือเกษตรกรรม ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

7.2 กลุ่มอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพขั้นสูงทั้งที่รับราชการและอาชีพอิสระ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร ทนายความ ครู สื่อมวลชน เป็นต้น

7.3 กลุ่มอาชีพที่เป็นผู้บริหาร หรือหัวหน้างาน ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานประกอบการของเอกชน

7.4 กลุ่มอาชีพที่เป็นพนักงานทั่วไป ข้าราชการในหน่วยงาน ลูกจ้างใน รัฐวิสาหกิจ ในบริษัทเอกชน และในหน่วยงานประเภทอื่น ๆ

7.5 กลุ่มอาชีพเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ได้แก่ กลุ่มอาชีพนอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่น อาชีพแม่บ้าน รับจ้าง ผู้ใช้แรงงาน ข้าราชการบำนาญ นักการเมืองเกษียณการทั่วไป เป็นต้น

8. รายได้ของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครองรวมกันเฉลี่ยต่อเดือน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 8.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท
- 8.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,000 - 15,000 บาท
- 8.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท
- 8.4 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001 - 25,000 บาท
- 8.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเกินกว่า 25,000 บาท

9. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับวุฒิที่ได้มาจากการศึกษาในระดับสูงสุดจากสถานศึกษาของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 9.1 มีระดับวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
- 9.2 มีระดับวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 9.3 มีระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

10. สังกัดของโรงเรียนสาธิต หมายถึง ระบบการบริหารโรงเรียนสาธิตที่ขึ้นอยู่กับวิทยาลัยครู และที่ขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัย

11. ปัจจัยรายด้าน หมายถึง เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต โดยพิจารณาใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ดังนี้

11.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน หมายถึง เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาประชาสัมพันธ์โรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน ความเข้มแข็งวิชาการ ความปลอดภัยภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และความทันสมัยของโรงเรียน

11.2 ปัจจัยด้านบุตรหลาน หมายถึง เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต เกี่ยวกับเรื่องพื้นฐานความรู้เดิมของบุตร ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความสะดวกในการเข้าเรียน และสภาพสังคมของผู้เรียน

11.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครอง หมายถึง เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต เกี่ยวกับเรื่องความภูมิฐานของผู้ปกครอง สภาพสังคมของผู้ปกครองและค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีบุตรเรียนอยู่โรงเรียนสาธิตสังกัดต่างกัน มีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนไม่สอดคล้องกัน
2. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตไม่สอดคล้องกัน
3. ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตไม่สอดคล้องกัน
4. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตไม่สอดคล้องกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับสาระ
ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของชาติ
 - 1.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา
 - 1.3 วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 2. ความหมายและประวัติความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต
 3. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนสาธิต
 4. บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนสาธิต
 5. รูปแบบและโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนสาธิต
 6. การพัฒนาบุคลากรและวุฒิของคณาจารย์โรงเรียนสาธิต
 7. เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน
 8. ความสนใจของผู้ปกครองและเหตุผลในการเลือกโรงเรียนให้บุตร
- เอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของชาติ

การพัฒนาประเทศให้ประสบผลสำเร็จนั้น "คน" เป็นกลไกที่สำคัญที่สุด หากประเทศใดมีคนที่มีความรู้ก็จะเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่การบริหารและการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกลยุทธิ์ที่สำคัญในการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญเช่นเดียวกับนโยบายทางเศรษฐกิจ เช่น การเงิน การคลังของประเทศ เป็นต้น จะเห็นได้จากประเทศในเอเชียที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาแล้ว เช่น เกาหลี ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ ต่างก็ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกลไก

ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งสิ้น ดังคำขวัญที่ว่า "พัฒนาคน เพื่อคนพัฒนางาน เพื่องานพัฒนาประเทศ" ประเทศก็จะเจริญก้าวหน้าสมตามความมุ่งหวังที่ตั้งไว้ (จิระ พงษ์สงคราม และ วีระพงษ์ สิริกรวุฒิพงศ์. 2532 : 8)

ประเทศไทยก็เป็นประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ การพัฒนาคนจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญ และถือเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาโดยตรงที่จะต้องเข้ามาวางแผนและรับผิดชอบต่ออนาคตของชาติ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ที่มุ่งหวังจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งถือว่านโยบายการจัดการศึกษานั้น จะต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศในขณะนี้ (สาโรช บัวศรี. 2509 : 1)

อย่างไรก็ตามการพัฒนาประเทศในปัจจุบันดำเนินไปอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว ระบอบการศึกษาจึงเป็นกลไกที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้า การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสารของประชาชนที่มีการแข่งขัน แต่การศึกษาเป็นการลงทุนระยะยาว ที่จะให้ผลประโยชน์ต่อประเทศชาติในอนาคตข้างหน้า มากกว่าเป้าหมายสั้น ๆ ซึ่งถือว่าการลงทุนทางการศึกษาคุ่มค่า เมื่อพิจารณาผลตอบแทนในระยะยาว (พรุส อักษรบำรุง. 2526 : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการศึกษาของชาติไว้คือ เพื่อให้บุคคลมีความรู้ ความคิด มีคุณธรรม และพลานามัยที่สมบูรณ์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 25) วัตถุประสงค์ในการพัฒนาการศึกษาเหล่านี้จะเป็นหลักยึดของสถาบันการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ในตนเองเดียวกันหากระบบการศึกษาสามารถพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของชาติแล้ว ก็จะสามารถทำให้ประเทศไทยมีประชากรที่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ได้ตามความมุ่งหวังของรัฐบาลได้

เนื่องจากโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ในลักษณะของการจัดเป็นโรงเรียนสาธิต สังกัดในคณะวิทยาศาสตร์ หรือคณะวิทยาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่ทดลอง ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสอน หลักสูตร และการจัดการการศึกษา เป็นการแสวงหาแนวทางการศึกษาโดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาของชาติได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ที่กำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตร และเทคนิควิธีการสอนให้ทันกับความก้าวหน้าของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 4) ซึ่งโรงเรียนสาธิตจะสามารถทำหน้าที่นี้ได้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตด้วย

วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษานั้นนับว่ามีความสำคัญต่อการศึกษาของเยาวชนมาก จากสรุปผลการสัมมนา เรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้สรุปผลไว้ดังนี้

1. เนื่องจากการเลี้ยงดูเด็กในวัยก่อนประถมศึกษา มีความสำคัญมาก เพราะการพัฒนาของเด็กวัยนี้จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรในอนาคต ถ้าเด็กวัยนี้ไม่ได้รับการพัฒนาให้ดีแล้ว เมื่อเด็กเติบโตขึ้นแล้วจะได้รับการพัฒนาให้ดีสักเพียงไรก็ตาม ก็ไม่สามารถทำให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพเท่าที่ควร ดังนั้นในช่วงแผน 6 ควรเน้นการพัฒนาเด็กวัยนี้เป็นอย่างมาก โดยให้มีการแบ่งช่วงอายุเด็ก กำหนดแนวทางการพัฒนาเด็กในแต่ละช่วงอายุ และหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ชัดเจน เช่น

อายุ 0 - 1 ขวบ คือนับตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์ คลอดออกมาจนกระทั่งอายุ 1 ขวบ ในช่วงนี้มีแนวทางที่จะทำได้ก็คือ การให้การศึกษากับพ่อแม่ (Parental Education) หน่วยงานที่ควรรับผิดชอบในเรื่องนี้ เช่น กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

อายุ 1 - 3 ขวบ ในช่วงนี้มีแนวทางที่จะทำได้คือ การจัดตั้งสถานเลี้ยงดูเด็ก (Nursery) หรืออาจทำในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ศูนย์เด็กในบ้าน (Home Base) ศูนย์เด็กในสำนักงาน ศูนย์เด็กในโรงงาน เป็นต้น

อายุ 3 - 5 ขวบ ในช่วงนี้เท่าที่ดำเนินการมาบ้างแล้ว คือ การจัดตั้งโรงเรียนอนุบาล ศูนย์พัฒนาเด็กของหน่วยงานต่าง ๆ และชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา

2. แนวทางการขยายบริการให้กว้างขวางเพื่อให้ครอบคลุมเด็กด้อยโอกาสที่ควรได้รับการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพ มีข้อควรพิจารณาดังต่อไปนี้

2.1 ควรเร่งรัดการให้ความรู้แก่พ่อแม่อย่างจริงจัง ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้สื่อมวลชน เป็นต้น เพื่อให้พ่อแม่ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดเด็กตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์ สามารถเลี้ยงดูเอาใจใส่ต่อเด็กอย่างถูกต้องตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก

2.2 ควรเร่งรัดให้เกิดความร่วมมือกันอย่างจริงจังระหว่างภาครัฐและเอกชน องค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ ในการจัดบริการรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้มีการดูแลเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะให้มุ่งบริการกลุ่มเด็กที่ด้อยการพัฒนา เช่น เด็กลูกกรรมกรในไร่ ในโรงงาน เด็กในชนบทยากจน และในชุมชนแออัด เป็นต้น

2.3 การให้บริการเลี้ยงดูเด็ก หรือเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กวัย 3 - 5 ขวบ ที่จัดว่าเป็นการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ตามโครงสร้างของระบบการศึกษานั้น มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไปจัดดำเนินการหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้เกิดการซ้ำซ้อนกันโดยมักจัดบริการให้เด็กในกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่เดียวกัน ลักษณะการให้บริการไม่กระจายเท่าที่ควร ดังนั้นควรมีการแบ่งกลุ่มอายุของเด็กให้ชัดเจน แล้วกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบเด็กในแต่ละกลุ่มอายุ เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนที่จะเกิดขึ้นดังกล่าว

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณเด็กที่เข้ารับบริการในระดับก่อนประถมศึกษาในปัจจุบันว่ามีประมาณร้อยละ 14 ของประชากรกลุ่มอายุนั้นไม่ได้นับรวมจำนวนเด็กที่มีอายุก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับซึ่งได้เข้าไปเรียนในชั้นประถมศึกษาแล้ว เพราะจากข้อมูลในโครงการวิจัยเพื่อวางแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด พบว่า ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับประมาณร้อยละ 30 ซึ่งนับได้ว่าเป็นจำนวนมาก เนื่องจากโรงเรียน

ประถมศึกษาได้รับเด็กดังกล่าวเข้าเรียนตามคำร้องขอของผู้ปกครอง ทำให้โรงเรียนเปิดชั้นเด็กเล็กขึ้นมาอย่างไม่เป็นทางการ ดังนั้นจึงควรกำหนดเป็นนโยบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดชั้นเด็กเล็ก เพื่อให้โรงเรียนสามารถเปิดชั้นเด็กเล็กได้อย่างเป็นทางการและมีแบบแผน ซึ่งจะช่วยให้เด็กดังกล่าวได้รับบริการอย่างถูกวิธี

3. คุณภาพของการให้บริการ มีแนวคิดดังต่อไปนี้

3.1 ครู/ผู้ดูแลเด็ก ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการให้บริการเพื่อเตรียมความพร้อมแก่เด็กอยู่มาก ในแผน 6 ควรเน้นเรื่องการพัฒนาครู/ผู้ดูแลเด็ก รวมทั้งบุคลากรอื่น ๆ เช่น ผู้ให้การนิเทศ เป็นต้น โดยใช้แหล่งวิทยาการที่มีในท้องถิ่น เช่น โรงเรียนอนุบาลของรัฐ วิทยาลัยครู และมหาวิทยาลัย เป็นต้น และควรหาวิธีการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะให้ผลดีกว่าการอบรมด้วย

3.2 การจัดประสบการณ์ให้เด็กไม่ควรเน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ควรจัดให้เด็กได้รับการพัฒนาทุก ๆ ด้าน ในลักษณะของการพัฒนารวม (Total Development)

3.3 ยังมีสถานบริการเด็กปฐมวัยที่สอนวิชาการแก่เด็กซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง ควรหามาตรการในการแก้ปัญหานี้ด้วย

4. ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการวิจัยมากขึ้น เช่น การวิจัยหารูปแบบต่าง ๆ ของการจัดบริการและการลงทุน เป็นต้น

5. ให้มีการระดมความร่วมมือของชุมชนในท้องถิ่นอย่างจริงจัง โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่การก่อตั้งสถานบริการจนถึงการจัดการ นอกจากนี้ควรหากลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อดึงดูดทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น กลยุทธ์การใช้ความรัก ซึ่งใช้กับหมู่บ้านโนนสว่าง อำเภอดงหลวง เป็นต้น วิธีการดังกล่าวก็คือ มีโครงการเลี้ยงดูเด็ก แต่ขาดงบประมาณค่าอาหารและผู้ดูแลเด็ก จึงได้จัดเลี้ยงอาหารเสริมแก่ผู้เฒ่าด้วย ทำให้มีชาวบ้านช่วยบริจาคมากมายสามารถเลี้ยงอาหารได้ตลอดปี และยังใช้ผู้เฒ่าช่วยดูแลเด็กได้ด้วย เพราะเชื่อว่าผู้เฒ่ามีประสบการณ์และความสามารถในการเลี้ยงดูลูกหลานมาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 4-3 - 4-5)

จากสรุปผลการสัมมนาทำให้ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ดังนี้

1. เพื่อให้มีการขยายบริการเตรียมความพร้อมแก่เด็กในวัยก่อนประถมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยมีการขยายการศึกษาระดับนี้ประมาณร้อยละ 37 ของประชากรอายุ 3 - 5 ปี และให้เด็กที่เสียเปรียบในทางเศรษฐกิจและสังคมได้เข้ารับบริการเตรียมความพร้อมมากขึ้น

2. เพื่อให้เด็กวัย 3 - 5 ปี ได้รับการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจและสังคม รวมทั้งการดูแลด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการที่มีคุณภาพและมาตรฐาน การจัดประสบการณ์ การเตรียมความพร้อมให้เด็กในระดับที่ใกล้เคียงกัน ทั้งระหว่างหน่วยงานในสังกัดเดียวกัน และต่างสังกัดเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กถูกต้องตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้มีการพัฒนารูปแบบการจัดบริการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา ที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาการของเด็ก ตลอดจนให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

จากวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาดังกล่าว ได้มีการกำหนดเป็นนโยบายในการดำเนินการดังนี้

1. เร่งขยายการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม รวมทั้งดูแลด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการแก่เด็กก่อนวัยเรียน โดยเฉพาะในเขตนอกเมือง พร้อมทั้งพัฒนารูปแบบการจัดบริการให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและพัฒนาการของเด็กพิเศษประเภทต่าง ๆ

2. เร่งปรับปรุงคุณภาพ บริการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการถูกต้องตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กและให้มีบริการที่ได้มาตรฐานทัดเทียมกัน

3. พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาได้ผลบรรลุตามเป้าหมาย

4. ให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการให้บริการแก่เด็กในพื้นที่เป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

5. สนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาให้มากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 51)

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาชั้นนี้ รัฐบาลกำลังขยายการจัดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในชนบท ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และเป็นการลดภาระการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองที่จะต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ลักษณะการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากระดับการศึกษาอื่น ๆ ที่มุ่งวิชาการ ขณะที่ระดับก่อนประถมศึกษามุ่งเตรียมความพร้อมแก่เด็ก เมื่อรัฐบาลมีนโยบายในการขยายการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาออกไปอย่างกว้างขวาง สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครูก็จำเป็นต้องผลิตครูทางด้านนี้เพิ่มขึ้น โรงเรียนสาธิตจึงทำหน้าที่เป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติของครูทางด้านนี้ รวมถึงการค้นคว้าวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาความพร้อมให้แก่เด็กอย่างถูกต้อง ซึ่งจะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งภาควิชาโรงเรียนสาธิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530 : 2)

วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา

การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษานั้นถือเป็นการศึกษาที่สำคัญมาก เพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับที่เป็นพื้นฐานการศึกษาที่สำคัญของประชาชนทุกคน ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการในการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาไว้ คือ กำหนดให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับให้เข้าเรียนจนจบประถมศึกษาทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 25) จากมาตรการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลมุ่งที่จะขจัดความไม่รู้หนังสือของประชาชนให้หมดไป ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงคุณภาพของประชากรให้สูงขึ้น เป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อให้คนไปพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

เนื่องจากการศึกษาระดับประถมศึกษามีความจำเป็นต่อสังคมมาก จึงได้มีการแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษาอย่างกว้างขวาง จะเห็นได้จากสรุปผลการสัมมนาเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ดังนี้

1. การจัดการศึกษาภาคบังคับ ยังมีความจำเป็นต้องเร่งรัดในเรื่องการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กที่ด้อยโอกาสซึ่งเป็นกลุ่มเด็กที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น ชาวเขา ชาวเกาะ ชนบทยากจน และท้องถิ่นทุรกันดารห่างไกลการคมนาคม ชุมชนแออัด เด็กที่มีปัญหาทางด้านวัฒนธรรมและภาษา และเด็กที่เคลื่อนย้ายถิ่นอาศัยไปบ่อย ๆ ตามลักษณะอาชีพของผู้ปกครอง เช่น กรรมกรก่อสร้าง เป็นต้น แนวคิดที่ควรดำเนินการในเรื่องนี้คือ

1.1 ควรศึกษาหารูปแบบต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กกลุ่มด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

1.2 เรื่องการสำรวจเด็กและการเกณฑ์เด็กนั้น หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่อาจกระทำได้โดยลำพัง จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายกระทรวงมหาดไทย ปัญหาที่คือจะทำอย่างไรจึงจะสร้างความร่วมมือในเรื่องนี้ได้

1.3 การจัดการศึกษาภาคบังคับให้กับเด็กพิเศษประเภทต่าง ๆ เช่น เด็กอัจฉริยะ เด็กเรียนช้า เด็กพิการ ทั้งที่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ และไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ควรกำหนดเป็นนโยบายและมาตรการในการดำเนินงานให้ชัดเจน รวมทั้งหาหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กดังกล่าว

2. คุณภาพการประถมศึกษา จำเป็นจะต้องเน้นอย่างมาก เนื่องจากมีปัญหานับตั้งแต่อัตราคงอยู่ของนักเรียน (Retention Ratio) ยังต่ำมากในหลายพื้นที่ ปัญหาการออกกลางคันและซ้ำชั้น การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสุภาพอนามัยและโภชนาการของนักเรียน ตลอดจนพฤติกรรมการสอนของครู แนวคิดที่ควรดำเนินการในเรื่องนี้คือ

2.1 ในด้านโภชนาการและสุภาพอนามัยของนักเรียน เรื่องโภชนาการของนักเรียน นอกจากการหารูปแบบต่าง ๆ ในการจัดอาหารกลางวันแก่เด็กแล้ว ควรคิดถึงโภชนาการที่บ้านของเด็กด้วย อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญของโครงการจัดอาหารกลางวันที่ประสบ

อยู่ก็คือ "การจัดการ" จึงทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพซึ่งควรต้องเร่งแก้ไขอย่างยิ่ง สำหรับเรื่องสุขภาพอนามัยของเด็กนั้น ควรมีมาตรการตรวจเช็คร่างกายเด็กทุกปี เช่น การนำเอาคุณภาพทางด้านสุขภาพอนามัยของเด็กไปใช้ในการพิจารณาผลการปฏิบัติงานของครู และผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนเอาใจใส่ต่อสุขภาพของเด็กให้มาก

2.2 ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง รวมทั้งให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรขึ้นในท้องถิ่น ปัญหาที่ประสบอยู่ก็คือระบบ ราชการและเป็นการบริหารที่รวมอำนาจอยู่ในส่วนกลาง ดังนั้นการสร้างโครงการต่าง ๆ มักจะเป็นความต้องการของหน่วยงานส่วนกลางมากกว่าเกิดจากความคิดริเริ่มจากท้องถิ่นเอง

2.3 การสอนวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพในระดับนี้ ไม่จำเป็นต้องสอนถึงขั้น ให้เด็กเกิดทักษะในอาชีพ ควรสอนเพื่อปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการทำงาน นอกจากนี้ กิจกรรม วิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ควรมีลักษณะเป็นกิจกรรมบูรณาการ (Integrated Activities) ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อการดำรงชีวิตได้อย่างแท้จริง จึงไม่ควรนำมาแยกสอนเป็นส่วน ๆ โดยขาดความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ดังนั้นหลักสูตรวิชา การงานและพื้นฐานอาชีพน่าจะเป็นเพียงกำหนดเป็นแนวทางกว้าง ๆ ให้ครูผู้สอนเท่านั้น ไม่ควรเป็นหลักสูตรที่มีรายละเอียดมากมายอย่างในปัจจุบัน

2.4 การกระจายทรัพยากร ควรเน้นลงไปในพื้นที่ที่ด้อยกว่า เพื่อยกระดับ คุณภาพของโรงเรียนให้เท่าเทียมกัน

2.5 ควรให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนเป็นโรงเรียนชุมชน เพราะการจัดโรงเรียนชุมชนขึ้นมาจากชนท้องถิ่น ทำให้เกิดการแบ่งแยก

3. ครูผู้สอน

3.1 ยังมีปัญหาเรื่องศรัทธาในความเป็นครูอย่างแท้จริง รวมทั้งขาดความ กระตือรือร้นที่จะพัฒนาความรู้เพิ่มเติม ในขณะที่วิทยาการต่าง ๆ ได้ก้าวไกลไปทุกวัน ซึ่งจะเห็น จากครูที่มีอายุราชการมาก ๆ ก็ยังคงใช้วิธีการสอนแบบเดิมและสอนเรื่องเดิมในลักษณะ

"หากินโดยอาศัยของเก่า" อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงควรเน้นในเรื่องการเพิ่มคุณภาพของครู
 ประจําการ โดยให้ครูที่มีอายุราชการนานพอสมควรได้มีโอกาสพัฒนาบ้าง การพัฒนาครู
 ประจําการควรหาวิธีการที่จะให้ผลดีกว่าการอบรมหรือศึกษาเพิ่มเติมเพื่อการเพิ่มวุฒิเพียง
 อย่างเดียว

3.2 ครูส่วนใหญ่ไม่ผูกพันกับชุมชน เพราะครู ไม่ได้อยู่ในโรงเรียนหรือชุมชนนั้น
 ทำอย่างไรจึงจะให้ครูอยู่ในชุมชน

4. ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อการปรับปรุงการจัดการประถมศึกษาให้มี
 ประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การวิจัยเรื่องการออกกลางคันของเด็ก การย้ายถิ่นของเด็ก เป็นต้น

5. เนื่องจากในระดับประถมศึกษาไม่ได้เน้นเรื่องการฝึกทักษะในวิชาอาชีพ เพราะ
 เด็กยังเล็กเกินไป ในขณะที่จำนวนผู้จบประถมศึกษาไม่ได้เรียนต่อมัธยมศึกษามีกว่าครึ่งและสะสม
 มากขึ้นทุกปี ลาพักกรมการศึกษาออกโรงเรียน จัดหลักสูตรฝึกอาชีพให้แก่ผู้จบประถมศึกษาที่สะสม
 มาเป็นเวลาช้านาน ก็ไม่สามารถทำได้ครอบคลุม และที่สำคัญก็คือ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
 รับเด็กอายุ 15 ปีขึ้นไป แต่เด็กที่จบประถมศึกษา จำนวนไม่น้อยที่จบเมื่ออายุ 12 - 14 ปี
 ดังนั้นจะเป็นไปได้หรือไม่ที่โรงเรียนประถมศึกษาจะใช้ทรัพยากรที่เหลือเนื่องจากจำนวน
 นักเรียนลด นามาเปิดหลักสูตรวิชาอาชีพอาจเป็นหลักสูตร 1 หรือ 2 หรือ 3 ปี ให้ผู้จบ
 ประถมศึกษาที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา ได้มีโอกาสฝึกทักษะทางอาชีพ โดยให้เป็นไป
 ตามความสมัครใจ ไม่บังคับ และให้เรียนฟรี เพื่อเตรียมคนออกไปประกอบอาชีพ จะได้หรือไม่
 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 4-5 - 4-8)

จากสรุปผลการสัมมนาในครั้งนี้ ได้นำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ และแนวนโยบาย
 ของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6
 (พ.ศ. 2530 - 2534) ดังนี้

1. จัดการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6) ให้ทั่วถึง
 ทุกท้องถิ่นและครอบคลุมเด็กที่ด้อยโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับนี้ ได้แก่ เด็กที่มีปัญหาทางด้าน
 เศรษฐกิจ ภาษาและวัฒนธรรม ไกลการคมนาคม รวมทั้งเด็กพิการและเด็กที่อยู่ในสภาพที่ควร
 ให้การสงเคราะห์

2. ให้ความสำคัญเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาระดับนี้อย่างมีคุณภาพทัดเทียมกัน โดยเฉพาะการเสริมสร้างคุณภาพของบริการทางการศึกษาในท้องที่ที่เสียเปรียบทางเศรษฐกิจและสังคม

3. ให้การจัดการประถมศึกษาโดยส่วนรวมมีคุณภาพสูงขึ้น โดยเฉพาะคุณภาพการเรียนการสอน การใช้หลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสนองต่อความจำเป็นของท้องถิ่นอย่างแท้จริง รวมทั้งการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารและการนิเทศการศึกษา จากวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาดังกล่าว ได้มีการกำหนดเป็นนโยบายในการดำเนินการดังนี้

1. เร่งรัดจัดการศึกษาภาคบังคับแก่เด็กตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ให้ได้ทั่วถึงทุกคน พร้อมทั้งเร่งขยายการจัดบริการการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เด็กที่อยู่ในข่ายการยกเว้นตามพระราชบัญญัติศึกษาดังกล่าวได้เข้ารับการศึกษอย่างกว้างขวาง

2. เร่งปรับปรุงสถานศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพทัดเทียมกัน และมุ่งปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งสามารถตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสอดคล้องกับสภาพและความจำเป็นของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. ปรับปรุงการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความรู้ความสามารถในการนำเอาหลักการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนสามารถใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ปรับปรุงการบริหาร การนิเทศการศึกษา และพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 52)

จากวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา คือการให้พื้นฐานทางการศึกษาแก่เยาวชนทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะเด็กที่ด้อยโอกาสและเด็กที่เร่ร่อนต้องเคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่ตามลักษณะการประกอบอาชีพของบิดามารดา เนื่องจากการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นพื้นฐานของการศึกษาที่มีความจำเป็นและสำคัญมากต่อเยาวชน ดังนั้นการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และสังคม ให้พร้อมที่จะเติบโตให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็น บทบาทของโรงเรียนสาธิตคือเป็นแบบอย่าง

ที่ถูกต้องของการพัฒนาคุณภาพเยาวชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยเฉพาะการพัฒนาเยาวชนให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของเขาคือควรจะเป็น ให้กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งพบได้จากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งภาควิชาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530 : 2)

วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาต่อจากประถมศึกษาที่กำลังได้รับการขยายออกไปอย่างกว้างขวาง เพราะในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) รัฐบาลได้กำหนดมาตรการที่จะเร่งขยายการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีอัตราการเรียนต่อของผู้จบประถมศึกษาต่ำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 25) ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคุณภาพของประชากรทั้งประเทศให้สูงขึ้น ไม่ว่าผู้เรียนจะมีฐานะ เศรษฐกิจและสังคมอย่างไร โดยให้โอกาสแก่เขาเหล่านั้นเท่าเทียมกัน เป็นการสร้างความเป็นธรรมในสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาส ได้พัฒนาศักยภาพของตนตามความถนัด ความสนใจได้อย่างเหมาะสม อันนำไปสู่การพัฒนาตนเอง การพัฒนาชุมชน และการพัฒนาสังคมต่อไป (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. 2533 : 21)

การจัดการศึกษาระดับมัศึกษานี้ ได้มีการแสวงหาแนวทางการพัฒนาการศึกษาอย่างกว้างขวาง จะเห็นได้จากสรุปผลการสัมมนาเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ดังนี้

1. การขยายปริมาณทางการมัธยมศึกษา เพื่อก้าวไปสู่การศึกษาภาคบังคับ 9 ปีนั้น ยังมีปัญหาที่จะต้องขบคิดอีกมาก และเกิดความไม่แน่ใจในการจัดการมัธยมศึกษาในปัจจุบันว่าจะสามารถสนองตอบต่อการแก้ปัญหาเด็กที่ไม่มีโอกาสเข้าเรียนต่อระดับสูงขึ้นในระบบโรงเรียนให้มุ่งในเรื่องการประกอบอาชีพอิสระได้เพียงพอ เพราะมีแนวโน้มว่าผู้จบมัศึกษามักจะมุ่งเรียนต่อไป แล้วเกิดปัญหาว่างงาน นอกจากนี้การขยายโรงเรียนมัธยมออกไปก็มีปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอันมาก อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังมีความจำเป็นเพราะเด็กดังกล่าวยังเล็กอยู่ ประกอบอาชีพยังไม่ได้และหวังพึ่งการศึกษา

นอกโรงเรียนอย่างเดียวก็ไม่ได้ เพราะมีนักเรียนที่จบประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนหนึ่งที่มีอายุไม่ถึง 15 ปี และการศึกษาโรงเรียนก็ได้รับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นการขยายมัธยมศึกษาเพื่อให้โอกาสแก่เด็กที่จบประถมศึกษาปีที่ 6 แต่มีอายุไม่ถึง 15 ปี ได้เรียนต่อไปในเวลาอันสมควร ก็เป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง หากสามารถจัดในลักษณะประมวญวิสามัญคล้ายกับสมัยก่อนน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า

2. ควรเน้นคุณภาพของการมัธยมศึกษาให้มาก เน้นในด้านสุขภาพอนามัยของเด็ก โภชนาการ การอบรมบ่มนิสัย ตลอดจนการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิชาอาชีพ ซึ่งมีแนวคิดดังต่อไปนี้

2.1 การเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ควรสร้างเด็กให้ตัวเล็ก หัวโต ใจแคบ คือการเน้นให้เรียนวิชาการจนละเอียดเรื่องสุขภาพอนามัยและการอบรมบ่มนิสัย โรงเรียนควรสร้างเด็กให้ตัวโต หัวโต ใจกว้าง คือส่งเสริมทุกด้าน โดยเฉพาะการกีฬา ควรเป็นกิจกรรมที่ให้เด็กทุกคนได้เล่น ไม่ควรส่งเสริมเฉพาะเด็กบางคนเท่านั้น นอกจากนี้เด็กมัธยมยังขาดแคลนอาหารกลางวันเป็นจำนวนมาก ควรได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างยิ่ง

2.2 ควรปลูกฝังในเรื่องชาตินิยมและนิสัยประหยัดเพื่อช่วยลดดุลการค้าของประเทศ

2.3 โรงเรียนต้องสำรวจบุคลากรในโรงเรียนหรือในชุมชนให้ได้ว่ามีใครบ้างที่มีความชำนาญด้านต่าง ๆ และมีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอน ความจริงมีมากมายและสามารถที่จะดึงเขามาช่วยได้ ครูเป็นเพียงผู้จัดดำเนินการเท่านั้นก็พอ

2.4 การเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังไม่สนองตอบในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลเท่าที่ควร การจัดประสบการณ์ให้เด็กอัจฉริยะและเด็กธรรมดาควรมีความแตกต่างกัน เพื่อส่งเสริมให้เด็กสองกลุ่มได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่

2.5 การเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรเน้นในเรื่องให้เด็กรู้จักทำ รู้จักซื้อ และรู้จักขาย หรือเน้นการผลิต การจัดการ และการขายอย่างไรก็ตามได้มีโรงเรียนบางแห่งได้ทำแล้ว เช่น การเพาะถั่วงอกขาย ซึ่งประสบผลสำเร็จมาก แต่เมื่อทำไปแล้วเด็กเกิดความเบื่อหน่าย เนื่องจากเด็กทำแล้วไม่ได้เงินเพราะระเบียบเรื่องเงินบำรุง

การศึกษาครอบคลุมไปถึงรายได้ที่เกิดจากผลผลิตที่โรงเรียนเป็นผู้จัดดำเนินการ ถ้าแก้ระเบียบนี้เสีย ให้เด็กได้รับผลตอบแทนบ้างก็จะเป็นการดีมากเพราะจะทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวิชาชีพ และเป็นการสอนเด็กให้ออกไปประกอบอาชีพอิสระได้ด้วย ทั้งยังสามารถสนองตอบต่อเจตนารมณ์ที่จะสอนเด็กไม่ให้หวังพึ่งการจ้างงานจากตลาดแรงงานเพียงอย่างเดียว

3. ควรจัดโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ในระดับมัธยมศึกษา เช่น จัดลักษณะโรงเรียนประจำ รับเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาเข้ามาอยู่ประจำแล้วให้มีการฝึกวิชาชีพต่าง ๆ เน้นการผลิต การจัดการ และการขาย ให้มีรายได้สามารถเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องอาศัยเงินงบประมาณเหมือนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในขณะนี้ เพราะได้ระดับนี้โตพอที่จะทำงานอาชีพได้แล้ว

4. การใช้หลักสูตร ยังมีปัญหาอีก กล่าวคือ ผู้บริหารถูกจำกัดด้วยทรัพยากรบุคคลและความสามารถในการบริหารหลักสูตร ผู้สอนยังไม่เข้าใจหลักสูตร ตลอดจนความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสาระวิชาในหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 :

4-8 - 4-9)

จากสรุปผลการสัมมนาในครั้งนี้ได้นำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ดังนี้

1. เพื่อขยายการมัธยมศึกษาให้เยาวชนได้รับการศึกษาในระดับนี้มากขึ้น โดยเน้นให้มีการกระจายโอกาสในการเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไปยังพื้นที่ที่ด้อยโอกาสเป็นพิเศษ เพื่อลดความแตกต่างในเรื่อง โอกาสทางการศึกษาระหว่างพื้นที่และระหว่าง เด็กที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน

2. เพื่อเสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษา โดยการปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนให้สูงขึ้นและทัดเทียมกัน

3. เพื่อให้การจัดการมัธยมศึกษาส่งเสริมการประกอบอาชีพ

จากวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับมัศึกษาดังกล่าว ได้มีการกำหนดเป็นนโยบายในการดำเนินการดังนี้

1. เร่งขยายมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อยกระดับการศึกษาของประชากรให้สูงขึ้น ทั้งให้เกิดความเสมอภาคในโอกาสการเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเน้นการขยายบริการมัธยมศึกษาในพื้นที่ที่มีอัตราการเรียนต่อต่ำเป็นพิเศษ

2. มุ่งปรับปรุงสถานศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพทัดเทียมกัน สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและสนองตอบต่อความจำเป็นของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและสามารถนำเอาหลักการทางวิทยาศาสตร์ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไปใช้ในการดำรงชีวิตและพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เร่งปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดจนการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นโอกาสของการประกอบอาชีพและการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น รวมทั้งสามารถใช้ความรู้ที่เรียนไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 :

52 -53)

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการผลิตกำลังคนระดับกลางให้ประชากรของชาติ มีมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น โรงเรียนสาธิตเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอนใหม่ ๆ ให้เป็นแนวทางแก่โรงเรียนอื่น ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์และมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนสาธิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้เป็นจำนวนมากและสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ โดยอาศัยประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถจากบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530 : 80)

ความหมายและประวัติความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต

ความหมายของโรงเรียนสาธิต

โรงเรียนสาธิต (Demonstration School) ในความหมายโดยสรุปคือโรงเรียนที่ตั้งขึ้นควบคู่กับสถาบันฝึกหัดครู อันได้แก่วิทยาลัยครูและคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายเหมือนห้องทดลองทางด้านต่าง ๆ เพื่อแสดงเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับการฝึกหัดครู และการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป (วรวิทย์ วสันตรากร. 2530 : 172)

นอกจากนี้ กูด (Good. 1945 : 89) ได้ให้ความหมายของโรงเรียนสาธิตไว้ว่า โรงเรียนสาธิตคือโรงเรียนในโครงการฝึกหัดครูซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสถานที่สำหรับนำเสนอกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อจุดมุ่งหมายในการแสวงหาและสาธิตวิธีสอน ตลอดจนเทคนิคการสอนต่าง ๆ มากกว่ามุ่งด้านการฝึกสอนเพียงอย่างเดียว

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต สรุปได้ดังนี้ (พรทิพย์ รัตนวิเชียร. 2522 : 16 - 20)

ค.ศ. 1654 แนวความคิดที่จะมีโรงเรียนสาธิตในสถาบันฝึกหัดครูเริ่มมีขึ้นเมื่ออาร์เนสท์ (Earnest) ขุนนางแห่งเมืองโกทา (Duke of Gotha) กล่าวว่า นักศึกษาฝึกหัดครูควรได้เรียนภาคปฏิบัติในสิ่งที่ตนจะต้องทำการสอนด้วย

ค.ศ. 1788 โรงเรียนสาธิตสำหรับการฝึกหัดครูแห่งแรก มีขึ้นที่กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน เพื่อให้นักศึกษาฝึกหัดครูได้มีโอกาสสังเกตการสอนในโรงเรียน และได้ฝึกสอนโดยมีอาจารย์นิเทศ

ค.ศ. 1805 - 1825 เปสตาลอสซี (Pestalozzi) ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้น 2 แห่ง ที่เมือง เบอร์กดอร์ฟ (Burgdorf) และเมือง เวอร์ดุน (Yverdon) ในประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ เพื่อประโยชน์ทางวิชาชีพครู และเป็นสถานที่ที่ครูได้มาสังเกตและศึกษาการจัดการเรียนการสอนแก่เด็ก

ค.ศ. 1838 ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มมีโรงเรียนสาธิตเป็นแห่งแรกที่เมืองเล็กซิงตัน (Lexington) รัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts)

ค.ศ. 1859 ประเทศสหรัฐอเมริกามีการประชุมโรงเรียนฝึกหัดครูครั้งที่ 1 (First Annual Convention of American Normal School Association) ที่เมืองเทรนตัน (Trenton) รัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) โดยมีข้อตกลงในการประชุมข้อหนึ่งว่า การศึกษาสำหรับครูไม่ควรมีแต่ภาคทฤษฎีเท่านั้น ควรจะต้องมีภาคปฏิบัติให้สามารถปฏิบัติได้ด้วย ดังนั้นโรงเรียนฝึกหัดครู (Normal School) จึงควรมีโรงเรียนที่จะใช้สำหรับสังเกตและฝึกหัดสอน

ค.ศ. 1883 พันเอก ฟรานซิส บาร์คเกอร์ (Colonel Francis W. Parker) ซึ่งเดิมเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูคุกเคาตี้ และต่อมาได้ย้ายมาเป็นอาจารย์ใหญ่วิทยาลัยฝึกหัดครูชิคาโก ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตหรือโรงเรียนทดลองในระดับอนุบาลและประถมศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนฝึกหัดครู โดยมุ่งหนักทางด้านการศึกษาและทดลอง เพื่อปรับปรุงการสอนเกี่ยวกับการฝึกหน้าที่พลเมืองและการปรับปรุงชีวิตในชุมชน ทำให้บาร์คเกอร์และคณะครูที่ทำการทดลองมีชื่อเสียงมากในขณะนั้น

ค.ศ. 1887 จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เมื่อเป็นหัวหน้าแผนกวิชาการศึกษาและปรัชญาที่มหาวิทยาลัยชิคาโก ก็ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาและวิจัยปัญหาทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา และทดสอบหลักปรัชญาทางการศึกษา จุดมุ่งหมายของโรงเรียนสาธิต คือการนำความรู้ใหม่ ๆ ของการดำเนินงานแบบวิทยาศาสตร์เข้ามามีใช้ในการศึกษา

ค.ศ. 1909 ชาร์ลส์ เอช. จัดด์ (Charles H. Judd) ซึ่งต่อมาได้เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยชิคาโก ได้ปรับปรุงโรงเรียนสาธิตทดลองที่มีอยู่สองแห่ง แห่งหนึ่งสำหรับฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี อีกแห่งหนึ่งสำหรับปริญญาโท โดยพยายามใช้วิธีสอนจากหลักพัฒนาการของเด็ก และส่งเสริมให้มีการสอนอ่าน คัดเลข โดยใช้วิธีทดลองแบบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้วิชาครูมีหลักวิชาการที่สามารถพิสูจน์ได้และมีทักษะที่ถ่ายทอดหรือสอนได้

ค.ศ. 1917 แผนกฝึกหัดครูของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย เริ่มการใช้โรงเรียนสาธิตทดลองตามจุดประสงค์ใหม่ ซึ่งย้ายการทดลอง โดยอาศัยหลักความรู้จากวิชาจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์ เพื่อให้ได้ผลทางด้านการทดลองโรงเรียนสาธิตแห่งนี้จึงไม่เปิดให้เป็นที่พักฝึกสอนหรือสังเกตการสอน

ค.ศ. 1926 สมาคมวิทยาลัยครูแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of Teachers College) ได้วางมาตรฐานเป็นทางการสำหรับสถาบันฝึกหัดครูไว้ดังนี้

1. วิทยาลัยครูแต่ละแห่งต้องมีโรงเรียนฝึกหัดครู
2. ครูแต่ละคนในโรงเรียนฝึกหัดสอนต้องรับผิดชอบเด็กไม่เกิน 40 คน
3. นักศึกษาฝึกหัดครูทุกคนจะต้องฝึกสอนในระยะเวลาอย่างน้อยที่สุด 90 ชั่วโมง
4. ถ้ามีนักศึกษาฝึกหัดครูออกฝึกสอนจำนวน 18 คน จะต้องมียกเรียนไม่ต่ำกว่า 30 คน สำหรับนักศึกษาฝึกหัดครูกลุ่มนี้ฝึกสอน
5. ต้องมีครูพี่เลี้ยงทำหน้าที่เต็มเวลา จำนวน 1 คน ต่อนักศึกษาที่ฝึกสอน 50 คน
6. ครูประจำโรงเรียนฝึกหัดสอนต้องมีชั่วโมงสอนอย่างน้อยที่สุด 2 ใน 5 ของการสอนทั้งหมด

มาตรฐานนี้ได้ใช้มากกว่า 20 ปี จนกระทั่ง ค.ศ. 1948 จึงได้มีโอกาสรปรับปรุงมาตรฐานใหม่ โดยพยายามจัดการศึกษาให้สนองความต้องการของเด็ก และขณะเดียวกันก็ให้นักศึกษาที่จะเป็นครูต่อไปมีโอกาสได้ฝึกสอนด้วย

ในปี ค.ศ. 1940 อเล็กซานเดอร์ ซี. โรเบิร์ตส์ (Alexander C. Roberts) ได้ศึกษาพบว่า ปี ค.ศ. 1900 สหรัฐอเมริกามีโรงเรียนสาธิตอยู่ 6 โรงเรียน ปี ค.ศ. 1901 - 1915 มีเพิ่มอีก 23 โรงเรียน ค.ศ. 1916 - 1925 เพิ่มอีก 21 โรงเรียน ค.ศ. 1926 - 1935 เพิ่มอีก 45 โรงเรียน มีโรงเรียนสาธิตอยู่ 6 โรงเรียนเท่านั้นที่ตั้งมาแล้วเป็นเวลา 40 ปี หรือกว่านี้ และมีอยู่ 49 โรงเรียน ที่ตั้งมาแล้วเป็นเวลา 14 ปี

หลังจากปี ค.ศ. 1940 บทบาทของโรงเรียนสาธิตในการฝึกหัดครูก็เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ซึ่งเรื่องนี้ วิจิตร ศรีสอาน เขียนไว้ว่า

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1940 เป็นต้นมา โรงเรียนสาธิตเป็นที่ยอมรับของนักการศึกษา โดยทั่วไป และสถานศึกษาฝึกหัดครูว่า โรงเรียนสาธิตเป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของโครงการฝึกหัดครู มีบทบาทอย่างสำคัญต่อการฝึกหัดครู และสถานศึกษาฝึกหัดครูได้ใช้โรงเรียนสาธิตมากที่สุดในการเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ แก่นักเรียนฝึกสอนรวมทั้งประสบการณ์ภาคปฏิบัติที่มีอยู่ทั้งหมด ซึ่งดีเท่า ๆ กับการวิจัย และยังใช้เป็นแหล่งบริการสำหรับการฝึกงานอีกด้วย

โรงเรียนสาธิตมีจุดกำเนิดในทวีปยุโรปที่ประเทศฝรั่งเศส เยอรมันและสวิตเซอร์แลนด์ ตามลำดับ ต่อมาได้แพร่หลายและเจริญก้าวหน้าที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา จากนั้นมา แนวความคิดที่จัดให้มีโรงเรียนสาธิตในสถาบันฝึกหัดครูเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตครู ก็ได้แพร่หลายไปทั่วโลก

สำหรับในประเทศไทย โรงเรียนสาธิตมีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน พอสรุปได้ ดังนี้คือ (สมคิด อิศระวัฒน์ และคนอื่น ๆ. 2520 : 22 - 24)

โรงเรียนสาธิตได้ตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2475 ชื่อว่าโรงเรียนประถม วัดหัวลำโพง แต่ในครั้งนั้นเรียกได้ว่าเป็นโรงเรียนฝึกหัดสอนหรือฝึกหัดงานของแผนกวิชา ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาได้ย้ายมาตั้งอยู่ที่สนามกีฬาแห่งชาติ และได้เปลี่ยนชื่อ ใหม่ว่าโรงเรียนหอวัง อาจารย์ใหญ่คือ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล โรงเรียนนี้ทำหน้าที่เป็น โรงเรียนฝึกสอนของแผนกฝึกหัดครูประโยคมัธยมในคณะอักษรศาสตร์และครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย โรงเรียนหอวังได้ทำหน้าที่ของโรงเรียนสาธิตจนถึงปี พ.ศ. 2487 จึงได้ เล่มเลิกไป

ต่อมากรมการฝึกหัดครูได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้นเป็นแห่งแรกคือ โรงเรียนสาธิต ปทุมวัน เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2496 ปัจจุบันคือโรงเรียนมัธยมสาธิตปทุมวัน ขึ้นกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และต่อจากนั้นก็เปิดโรงเรียนประถมสาธิตประสานมิตร ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขึ้นในปี พ.ศ. 2499 และต่อมาในปีเดียวกันนั้นเอง ก็ได้เปิดโรงเรียนมัธยมสาธิตประสานมิตรขึ้นด้วย ต่อจากนั้นกรมการฝึกหัดครูก็ได้จัดตั้ง โรงเรียนสาธิตในสถานศึกษาฝึกหัดครูต่าง ๆ ขึ้นหลายแห่งด้วยกันในปัจจุบัน

ส่วนโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งคณะครุศาสตร์จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2501 เป็นโรงเรียนสาธิตที่ไม่ได้สังกัดกรมการฝึกหัดครู และต่อมา มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งเปิดสอนคณะศึกษาศาสตร์ ก็ได้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตของ มหาวิทยาลัยขึ้น

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนสาธิต

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตนั้นสืบเนื่องมาจากการขยายการศึกษาของไทยอย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดการขาดแคลนครูผู้สอน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ผลิตครู จำเป็นต้องเร่งผลิตเพื่อสนองตอบต่อความต้องการทางสังคม คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้จึงแตกต่างกัน สถาบันเหล่านี้จึงคิดหาวิธีการที่จะผลิตครูให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน มีหลักประกันในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และมีการพัฒนาที่ต่อเนื่องเป็นระบบ รวมทั้งแนวคิดจากต่างประเทศ จึงทำให้มีการก่อตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้นมาในประเทศไทย เพื่อเป็นที่ฝึกสอนและฝึกงานของนิสิตนักศึกษาขณะกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2531 : 9)

สาโรช บัวศรี (2510 : 950) ได้กล่าวถึงอุดมคติในการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยไว้ 3 ประการ คือ

1. สำหรับเป็นที่ฝึกสอน ฝึกงาน สังเกตและศึกษาของนิสิตนักศึกษาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ผู้ซึ่งกำลังเล่าเรียนในทางวิชาการศึกษา
2. สำหรับเป็นที่วิจัย ในเรื่องทฤษฎีการสอน การปกครอง การวัดผล การแนะแนว การทำหลักสูตร ฯลฯ เพื่อทำให้วิชาการศึกษาหรือที่เรียกว่าวิชาครูได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป และได้ประโยชน์แก่นักเรียนสาธิตไปด้วยในตัว
3. สำหรับเป็นที่ "แสดง" ให้เห็น" แก่บุคคลทั่วไป หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า "สาธิต" ในเรื่องสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ของการศึกษา เช่น วิธีสอนต่าง ๆ วิธีแนะแนว การทำโรงเรียนมัธยมแบบประสม การทำโรงเรียนประถมที่ถูกต้อง การปกครองโรงเรียนแบบประชาธิปไตย ฯลฯ

นอกจากนี้ได้มีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ระบบโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย คณะผู้วิจัยได้สรุปวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตไว้ 6 ประการคือ (สมคิด อัสระวัฒน์ และคนอื่น ๆ, 2520 : 236)

1. เป็นหน่วยปฏิบัติการทางด้านวิชาการศึกษาแก่นิสิตที่เรียนทางด้านศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์
2. เป็นสถานที่ศึกษา ทดลอง ค้นคว้า และวิจัยในการหาความรู้เพื่อปรับปรุงวิชาการศึกษา

3. เป็นแห่งวิทยาการทางการจัดและดำเนินการศึกษา ตลอดจนการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ แก่นักเรียนทั่วไป

4. ใช้เป็นสถานที่ศึกษาของกุลบุตร กุลธิดา

5. เป็นโรงเรียนสวัสดิการแก่ลูกอาจารย์และข้าราชการในมหาวิทยาลัย

ส่วนโรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพิ่มเติมดังที่กล่าวมาแล้วอีกคือ

6. เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น และพยายามใช้แหล่งวิชาในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์แก่โรงเรียนมากที่สุด

สำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 5 ซึ่งกล่าวว่าเป็นโรงเรียนสวัสดิการนั้น โรงเรียนที่ระบุออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร คือโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ส่วนโรงเรียนอื่น ๆ ถือว่าเป็นนโยบายของทุกมหาวิทยาลัย แต่มิได้ระบุไว้

จากสภาพดังกล่าวจะเห็นได้ว่าโรงเรียนสาธิตเป็นส่วนหนึ่งของคณะศึกษาศาสตร์ และครุศาสตร์ ความเจริญเติบโตของโรงเรียนสาธิตจึงมีความผูกพันกับความเจริญเติบโตของคณะวิชาดังกล่าว พร้อม ๆ กับความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพครู (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ลัดดา ภูเกียรติ และวิวัฒน์ชัย สุทธิพงศ์, 2531 : 4)

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตแล้ว พอสรุปได้ 4 ประการ คือ

1. เป็นสถานที่ฝึกหัดการปฏิบัติงานครู
2. เป็นสถานที่สาธิตการจัดการศึกษาแนวใหม่
3. เป็นสถานที่ค้นคว้าวิจัยวิชาชีพครูชั้นสูง
4. เป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่กุลบุตร กุลธิดาของชาติ

วัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการของการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตนั้น จะมีความสอดคล้องกัน และมีความสำคัญควบคู่กันไป และเกิดขึ้นพร้อมกันเพียงแต่จะเริ่มบทบาทไหนมาก่อนเพียงใด ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความเหมาะสมของแต่ละสถาบันไป (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2531 : 9)

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้คือ ด้านการเป็นสถานที่ฝึกหัดการปฏิบัติงานครู ถือเป็นวัตถุประสงค์หลัก อยู่ในภาระหน้าที่ของสถาบันฝึกหัดครู จำเป็นจะต้องมีการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูอยู่ งานด้านนี้จึงมีความจำเป็นมาก โดยเฉพาะการฝึกหัดครูในแนวใหม่ที่เน้นการให้ประสบการณ์เป็นระดับขั้นตอน มีความต่อเนื่องเป็นระยะ จนถึงขั้นปฏิบัติจริงนั้น จำเป็นจะต้องมีโรงเรียนเป็นที่รองรับ

ด้านเป็นสถานที่บริหารจัดการศึกษาแนวใหม่ ถือเป็นวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งที่จะแสดงให้เห็นถึงการจัดการศึกษาในแนวใหม่ ในแนวของการศึกษา การพัฒนาการที่มีเด็กเป็นศูนย์กลาง และให้เด็กเจริญเติบโตในทุกด้าน โรงเรียนสาธิตจึงให้อิสระเสรีแก่เด็กสูง บทบาทที่เป็นบทบาทของ "สาธิต" ตามชื่อของโรงเรียนนั่นเอง การสาธิตในที่นี้นอกจากจะชี้แนวทางการศึกษาแผนใหม่แล้ว ยังต้องสาธิตวิธีการใหม่ ๆ อันเกิดจากการค้นคว้าวิจัยที่สอดคล้องกันตามมาด้วย

วัตถุประสงค์ด้านเป็นสถานที่วิจัยค้นคว้าวิชาชีพครูชั้นสูงนั้น เกิดขึ้นตามความจำเป็นของวิชาชีพที่ต้องการจะพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงต้องมีการศึกษาและวิจัยค้นคว้าในอาชีพ แต่อาชีพครูนั้นศูนย์กลางของอาชีพอยู่ที่ตัวเด็ก อยู่ที่โรงเรียน โรงเรียนจึงเป็นแหล่งวิจัย ค้นคว้าในทางอาชีพของสถาบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และวัตถุประสงค์สุดท้ายในการเป็นสถานที่ให้การศึกษากุลบุตรกุลธิดาของชาตินั้น เป็นวัตถุประสงค์สืบเนื่องตามมา เมื่อเป็นโรงเรียนจำเป็นต้องมีนักเรียน จึงจำเป็นต้องมีหน้าที่ให้การศึกษอบรมแก่นักเรียนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูง แต่เนื่องจากโรงเรียนสาธิตอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์หรือครุศาสตร์ และอยู่ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย โดยเหตุนี้จึงมีแนวโน้มที่จะต้องมีบุตรธิดาของบุคลากรในสถาบันเข้ามาด้วยอย่างมาก โรงเรียนสาธิตจึงไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงบุคคลที่เกี่ยวข้องไปได้ จากวัตถุประสงค์ทั้งสี่ประการเป็นวัตถุประสงค์ของโรงเรียนสาธิตทุกแห่ง จะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดเท่านั้น (ไพฑูรย์สินลาร์ตัน ลัดดา ภูเกียรติ และวิวัฒน์ชัย สุขทัณฑ์, 2531 : 5 - 6)

1. เพื่อจัดตั้งศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในระดับอนุบาล และเพื่อเตรียมความพร้อมแก่เด็กวัย 5 - 6 ปี
2. เพื่อผลิตนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยมุ่งให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

3. เพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพทั้งสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม พร้อมทั้งจะเติบโตเป็นพลเมืองดี

4. เพื่อเป็นแหล่งปฏิบัติงานของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ ในการฝึกสอน ฝึกงาน การจัดชั้นเรียน การสังเกตการเรียนการสอน และการเสริมประสบการณ์วิชาชีพครู

5. เพื่อเป็นที่ทดลองและวิจัยหลักสูตรประเภทต่าง ๆ เช่น วิธีสอนแบบต่าง ๆ การใช้อุปกรณ์การสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล

6. เพื่อเป็นแหล่งสาธิตและเผยแพร่ผลงานการทดลอง การวิจัยทางการศึกษาให้แก่สถาบันอื่น เพื่อยกระดับการศึกษาของส่วนรวม

7. เพื่อให้บริการวิชาการแก่ชุมชน

8. เพื่อเป็นสวัสดิการของมหาวิทยาลัยในการช่วยเหลือให้บุตรของข้าราชการที่เรียนในชุมชนใกล้เคียง

9. เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย

10. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการพัฒนาสังคมและความเป็นอยู่
โครงการจัดตั้งภาควิชาโรงเรียนสาธิตนั้น เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานโรงเรียนสาธิตให้มีประสิทธิภาพ มีขอบเขตการบริหารงานที่ชัดเจน มีความคล่องตัว และมีความเป็นอิสระเพื่อการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530 : 2)

การจัดตั้งภาควิชาโรงเรียนสาธิตในคณะศึกษาศาสตร์นั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้คาดหวังในความสำเร็จของการจัดการศึกษาเอาไว้ พอสรุปได้คือ

1. สามารถปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้เป็นแนวทางแก่โรงเรียนอื่น ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์และมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี สามารถศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือออกไปประกอบอาชีพได้ โดยอาศัยประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถจากบุคลากรที่มีคุณภาพดี

2. ช่วยพัฒนาคุณภาพของการผลิตครูทั้งระดับปริญญาตรี และปริญญาโท

3. เป็นหน่วยบริการให้แก่มหาวิทยาลัยในการทดลอง วิจัย และพัฒนาคุณภาพของการวิจัยทางการศึกษา (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530 : 80)

นอกจากนี้ วีระชาติ ส่วนไพรินทร์ และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย (2530 : 8) ยังได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นหน่วยปฏิบัติการในด้านวิทยาศาสตร์แก่นิสิตครูศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกหัดครูในระดับปริญญา

2. เพื่อเป็นสถานศึกษา วิจัย ทดลอง ค้นคว้าหาความรู้และแนวปฏิบัติที่จะปรับปรุงในวิชาครูศาสตร์ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3. เพื่อเป็นแหล่งวิชาทางการจัดและดำเนินการศึกษา และการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียนทั่วไป

4. เพื่อเป็นสวัสดิการการศึกษาสำหรับบุตรอาจารย์ประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2521 ได้เริ่มรับบุตรข้าราชการและลูกจ้างประจำของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าศึกษาในโครงการนี้ด้วย

บทบาท และหน้าที่ของโรงเรียนสาธิต

บทบาทของโรงเรียนสาธิต

เมื่อพิจารณาบทบาทของโรงเรียนสาธิตในสังคมปัจจุบันแล้ว อาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนสาธิตมีบทบาทและได้รับความนิยมจากสังคมมาก จะเห็นได้จากกิจกรรมของโรงเรียนสาธิตที่ปรากฏต่อสังคมทางสื่อมวลชน ความสนใจของผู้ปกครองที่นิยมส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต การใช้อิทธิพลของผู้ปกครองในการที่จะพยายามส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต เป็นต้น (ปรีชา คัมภีรปรณ และธีระ รุญเจริญ. 2520 : 155) จึงอาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนสาธิตมีบทบาทต่อสังคม และได้รับความนิยมจากผู้ปกครองในการส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตเป็นจำนวนมาก

บทบาทของโรงเรียนสาธิตที่ปรากฏในปัจจุบันคือ สถานที่ทดลองและปฏิบัติการของคณะศึกษาศาสตร์ และครุศาสตร์ ที่เกี่ยวกับการฝึกสอน การสาธิตการสอน การทดลอง และการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีการสอน ตลอดจนการจัดการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ในขณะที่มีการเรียนการสอนเหมือนโรงเรียนธรรมดาด้วย รวมถึงเป็นแบบอย่าง

ของนิสิต นักศึกษา และอาจารย์จากโรงเรียนธรรมดา (ชมพูนุต์ กุญชร ณ อยุธยา. 2532 :

9) จึงอาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนสาธิตและคณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตมีภาระกิจมากกว่า

โรงเรียนธรรมดาเพราะต้องทำหน้าที่เหมือนโรงเรียนธรรมดาด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2531 : 9) ได้กำหนดบทบาทและความสำคัญของโรงเรียนสาธิตไว้ 5 ประการ คือ

1. บทบาทในการสร้างและพัฒนาครูให้มีคุณภาพสูง บทบาทนี้เป็นบทบาทในเชิงของการฝึกปฏิบัติการเป็นบทบาทร่วมระหว่างสถาบันฝึกหัดครู คือคณะวิชา กับโรงเรียน เมื่อคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์มีเป้าหมายการฝึกหัดครูไปในลักษณะใดโรงเรียนสาธิตก็มีเป้าหมายไปในลักษณะนั้น โดยเหตุนี้การกำหนดเป้าหมายและทิศทางของการผลิตครูของคณะจึงควรจะเป็นการกำหนดร่วมกัน รู้ร่วมกัน และเข้าใจตรงกันของคณะอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในคณะและปฏิบัติงานในโรงเรียนพร้อมกันไป ทิศทางของการฝึกหัดครูหรือครุศึกษาคือจะหันเหและมีแนวโน้มอย่างไรจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของอาจารย์ทั้งของโรงเรียนสาธิตและของคณะร่วมกัน การได้รับรู้และการทำความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรของคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ จึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสาธิตพอกับที่อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในคณะจะต้องเรียนรู้ทำความเข้าใจในหลักสูตร และการสอนของโรงเรียนเช่นกันความแตกต่างของโรงเรียนและสถาบันแม้จะอยู่ที่การแบ่งกันปฏิบัติงานมากกว่าความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน ภาระความรับผิดชอบและความสำคัญในการสร้างครูให้มีคุณภาพสูงจึงเป็นของทุกคนในคณะวิชา ไม่ว่าจะปฏิบัติงานที่ใดก็ตาม

2. บทบาทในการเสนอแนวคิดใหม่และทดสอบแนวคิดใหม่ บทบาทหน้าที่ที่สองนี้เป็นบทบาทในเชิงสาธิต เพราะเมื่อเป้าหมายของโรงเรียนเกิดขึ้นเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูโรงเรียนจึงควรมีหน้าที่ในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม โดยเฉพาะรูปแบบการจัดการศึกษาในแนวใหม่ ปรัชญาการที่เห็นชัดก็คือ เมื่อเริ่มตั้งโรงเรียนสาธิตนั้นเรานิยมสอนในลักษณะใหม่ ที่ให้เด็กเติบโตในทุกด้าน เป็นตัวของตัวเอง มีการจัดการสอนเป็นทีม (Team Teaching) จัดแบ่งเด็กตามกลุ่มจัดแบ่งชั้นตามวัยและวุฒิภาวะ เป็นต้น แนวคิดใหม่เหล่านี้เกิดขึ้นมาในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และโรงเรียนสาธิตก็มีบทบาทสูงในการนำเสนอ

แต่เมื่อช่วงเวลาผ่านไปเราควรได้ตรวจสอบแนวคิดใหม่นั้น วิเคราะห์ประเมินแนวคิดใหม่นั้น ในขณะเดียวกันก็พิจารณาความก้าวหน้าใหม่ ๆ เช่น การพัฒนาเด็กตั้งแต่วัยเริ่มเรียน การเรียนรู้ตั้งแต่ในครรภ์ การสร้างเด็กให้เป็นผู้นำทางวิทยาศาสตร์และสังคมแต่ยังเยาว์ การพัฒนาร่างกายให้สมบูรณ์ และเติบโตใหญ่เหล่านี้นั้นคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ และโรงเรียน สาธิตอาจหยิบยกมานำเสนอได้อย่างกว้างขวางและหลากหลาย จนแม้เทคนิคและกระบวนการ การสอนที่เกิดจากประสบการณ์ของอาจารย์เองก็ควรอย่างยิ่งแก่การสาธิต และนำเสนอแก่ วงวิชาการ

3. การบุกเบิกและพัฒนาวิชาชีพ บทบาทนี้เป็นบทบาทในเชิงวิชาชีพที่เน้นหนัก การศึกษา ค้นคว้า วิจัย และทดลอง การพัฒนาบทบาทนี้ย่อมดำเนินไปพร้อม ๆ กับการพัฒนา ของวิชาการในศาสตร์ด้านนี้ ในขณะที่การวิจัยทางการศึกษายังอยู่ในระยะเริ่มต้น บทบาทนี้ ก็จะดำเนินไปได้โดยยาก แต่ในปัจจุบันสาระวิชาการทางด้านนี้ได้พัฒนาขึ้นมาก การส่งเสริม และสนับสนุนบทบาทนี้จึงควรดำเนินไปอย่างกว้างขวาง และเป็นจริงเป็นจังมากขึ้น การดำเนิน บทบาทนี้จำเป็นต้องจะต้องควบคู่กันไประหว่างคณาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาในคณะ กับอาจารย์ของโรงเรียน เพื่อที่ผลการทดลองวิจัยค้นคว้าจะได้นำมาใช้กับวงวิชาชีพโดยตรง และการวิจัยแต่ละเรื่องจะได้สัมพันธ์กับความต้องการในวิชาชีพ การทดลองค้นคว้านี้จะมีประโยชน์ ไม่เต็มที่นัก ถ้าผลการวิจัยจะหยุดอยู่เพียงแต่โรงเรียนเท่านั้น ความร่วมมือกันจึงเป็นสิ่งสำคัญ อย่างมาก

4. บทบาทในการเผยแพร่และสื่อสารวิชาการ บทบาทนี้เป็นบทบาทที่สำคัญ วิชาการ และความรู้ในทางการศึกษาเป็นความรู้และวิชาการในทางปฏิบัติ ผลการศึกษาถ้าไม่นำไปใช้ จะไม่มีประโยชน์อันใด เทคนิคและวิธีการที่ครูในโรงเรียนสาธิตคิดและทำขึ้น จะต้องเผยแพร่ สู่ผู้เกี่ยวข้อง ประสบการณ์ที่มีค่าของครูในโรงเรียน ควรต้องได้รับการบันทึกและแลกเปลี่ยน ต่อไป ผลการศึกษาวิจัยควรต้องได้ประชาสัมพันธ์สู่ผู้เกี่ยวข้อง บทบาทของโรงเรียนสาธิต ในเชิงเผยแพร่ และทำความเข้าใจจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นพอ ๆ กับการค้นคว้าและพัฒนา การส่งเสริมบทบาทนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง

5. บทบาทในการสร้างคนรุ่นใหม่ บทบาทในฐานะโรงเรียนของโรงเรียนสาธิตนั้นเป็นสิ่งสำคัญ แต่ความสำคัญนั้นควรจะมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว ลักษณะเด่นนี้ก็คือโรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านของ เด็กและผู้ปกครองอยู่มากพอสมควร นอกจากจะทำให้ผู้ปกครองได้เข้าใจบทบาทในทางวิชาชีพครูของโรงเรียนแล้ว โรงเรียนอาจจะมีบทบาทในการสร้างคนรุ่นใหม่ให้แก่สังคมได้ ในขณะที่นักเรียนจำนวนไม่น้อยมีโอกาสดีกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม เขาควรได้รับการเลี้ยงดูและอบรมที่ดีต่อไปและเขาควรจะได้เข้าใจว่า โอกาสที่ดีว่าของเขานั้นไม่ใช่เพียงแต่เพื่อตัวเขาเองเท่านั้น แต่หมายถึงความรับผิดชอบต่อสังคมที่มากกว่าคนอื่นด้วย โรงเรียนสาธิตจึงมีบทบาทที่ท้าทายในการสร้างผู้รุ่นใหม่ที่มีพื้นฐานของ เศรษฐกิจและสังคมดีกว่าคนอื่น ให้มีคุณภาพดีกว่าคนอื่น และตอบแทนสังคมมากกว่าคนอื่นพร้อมกันไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นด้านของความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อส่วนรวมก็ตาม

บทบาทของโรงเรียนสาธิตดังกล่าวจะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อโรงเรียนสาธิตจะต้องมีลักษณะพิเศษคือ

1. ความเป็นอิสระในการบริหารและการจัดการ ข้อนี้คงมีความจำเป็นที่การบริหารโรงเรียนจะต้องมีความยืดหยุ่นภายใต้จุดมุ่งหมายและหน้าที่ดังกล่าวเป็นอิสระแต่ก็มีความสอดคล้องตามเป้าหมายและหน้าที่เฉพาะของโรงเรียน
2. ร่วมมือและสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคณะวิชาหรือสถาบันแม่ แม่โรงเรียนสาธิตจะมีอิสระในข้อแรกแต่ก็จะต้องมีความร่วมมือ และสัมพันธ์ใกล้ชิดในข้อที่สองนี้ตามมา การรับรู้ปัญหาและแก้ปัญหา การกำหนดทิศทางและการแลกเปลี่ยนวิชาการ ผลงานการปฏิบัติและการช่วยเหลือร่วมมือในทุกกระบวนการของคณะ และโรงเรียนจึงเป็นเงื่อนไขและความจำเป็นที่สำคัญยิ่ง
3. การดำรงความแตกต่าง ในขณะที่ความแตกต่างในตัวผู้เรียนมีความสำคัญ ความแตกต่างของผู้สอนยังมีความสำคัญมากขึ้น แต่ละคนควรได้รับโอกาสที่จะพัฒนาตามความถนัดของแต่ละคน บางคนถนัดสอน บางคนถนัดเขียน บางคนถนัดกิจกรรม และบริการ แต่ละคนควรเติบโตและได้รับการส่งเสริมสนับสนุน เพื่อความสอดคล้องและสมดุลย์ในบทบาทร่วมกัน
4. การเปิดโอกาสและสนับสนุน ภาระของโรงเรียนเป็นภาระประจำ บทบาทสอนเป็นบทบาทที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่บทบาทในเชิงพัฒนาบุกเบิกและสร้างสรรค์วิชาชีพ ควรเป็น

บทบาทที่ได้รับการชักจูงและสนับสนุนให้มากขึ้น กระบวนการเปิดโอกาสการจัดเวลา การจัดสรร บริการ และการเงินเพื่อการนี้ควรจะได้รับพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ การจัดพิมพ์ และเผยแพร่ การจัดประชุมสัมมนา ควรได้รับการเตรียมการ และลงทุนเฉพาะควบคู่ไปกับ การประจำทางการสอน

5. การเติบโต และก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง โรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนที่มีความเคลื่อนไหว มีชีวิต การเติบโตและก้าวหน้าจึงเป็นหัวใจสำคัญ ในขณะที่นักเรียนควรได้รับการส่งเสริมทุกทาง ภาระของโรงเรียนที่ควบคู่กันคือ การเติบโตและก้าวหน้าของอาจารย์ ที่ควรดำเนินไปอย่างกว้างขวางและจริงจัง การเติบโตของคณะอาจารย์โรงเรียนสาธิต คือ การเติบโตในทางวิชาการและประสบการณ์ ระบบที่สนับสนุนความเจริญเติบโตนี้จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสอดคล้องกับความเจริญเติบโตของอาจารย์ที่สอนในสถาบันแม่เช่นกัน

6. การตื่นตัวและเปิดกว้างต่อความคิดและวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ ลักษณะที่พิเศษนี้มีความจำเป็นในฐานะที่เป็นสถาบันที่ไวและไหวตัวต่อวิชาการและความรู้ การเปิดกว้างต่อความคิดใหม่ และการตื่นตัวต่อวิชาการจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพที่โรงเรียนสาธิตเป็นหัวใจสำคัญ

ตลอดเวลาที่ผ่านมาโรงเรียนสาธิตได้ดำเนินบทบาทมาเกือบทุกด้าน เพียงแต่บางด้านมาก บางด้านน้อย ซึ่งคงจะถึงเวลาแล้วที่โรงเรียนสาธิตจะต้องแสดงบทบาทอย่างครบถ้วน สมบูรณ์ การแสดงบทบาทอย่างครบถ้วนนี้ได้ก็คงจะขึ้นอยู่กับภาระหน้าที่ในบทบาทร่วมกันของทุกคน และเป็นที่น่ายินดีที่ปัจจุบันทุกคนจะตระหนักในความสำคัญและจำเป็นร่วมกันแล้ว เพียงแต่เรามาประมวลความจำเป็นและบทบาทร่วมกันให้ชัดเจนตรงกันยิ่งขึ้น โรงเรียนสาธิตก็จะมีคุณค่าและความหมายต่อสังคมได้อย่างสมบูรณ์

นอกจากนี้ สมอาจ วัฒน (2509 : 122 - 124) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนสาธิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ อาจารย์โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน และโรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตทุกแห่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทำได้ดีปานกลาง และมีแนวโน้มเชิงที่แสดงให้เห็นว่ายังจะดีขึ้นต่อไปอีก มีบางเรื่องเท่านั้นที่แสดงให้เห็นว่ามีการกระทำน้อยอยู่ เรื่องเหล่านั้นคือ การประชุมเพื่อแก้ไขปรับปรุงวิธีการสอน การประชุมสัมมนาเรื่องการใช้ตำราเรียน การเชิญวิทยากรในชุมชนมาให้ความรู้แก่นักเรียน และการประชุมระหว่างครูกับผู้ปกครอง

2. การจัดการฝึกสอนของโรงเรียนสาธิตทุกแห่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษาทำได้ดีปานกลาง และมีแนวโน้มเชิงที่เห็นได้ว่ายังกระทำน้อยอยู่ เรื่องเหล่านั้นคือการประชุมปรึกษาหารือระหว่างอาจารย์ในเทศก์จากวิทยาลัยกับอาจารย์ในโรงเรียนสาธิต และการแนะนำเรื่องการจัดมุมวิชาการต่าง ๆ ในห้องเรียนแก่นักฝึกสอน

3. การประสานงานระหว่างโรงเรียนสาธิตกับวิทยาลัยเจ้าสังกัดอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ เพราะทั้งสองฝ่ายไม่มีความสอดคล้องเท่าที่ควรจะเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งสองฝ่ายขาดการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายให้ทราบร่วมกัน เรื่องนี้เป็นปัญหาของโรงเรียนสาธิตทุกแห่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนสาธิตในพระนครหรือในบางแสนก็ตาม

4. อาจารย์ในโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยวิชาการศึกษาส่วนมากมีทัศนคติต่อการบริหารงานของโรงเรียน และต่อการทำงานของตนเองไปในทางที่ดี ส่วนที่มีทัศนคติไปในทางไม่ดีมีจำนวนน้อย

5. อาจารย์โรงเรียนสาธิตทุกแห่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีคุณสมบัติทางอาชีพค่อนข้างสูง

6. เกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาศึกษานั้น แต่ละแห่งมีปัญหาในแต่ละเรื่องเล็กน้อยแตกต่างกันไป แต่ปัญหาความสำคัญร่วมกันมีเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้คือ ไม่มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มีความน้อยในระดับความรู้ของนักเรียนแตกต่างกันทำให้เกิดความยุ่งยากแก่การสอน แหล่งค้นคว้าหาความรู้มีน้อย ห้องเรียนที่สอนมีนักเรียนน้อยเกินไป รายได้น้อยไป คณะครูไม่มีความร่วมมือซึ่งกันและกัน ไม่มีที่ปรึกษาปัญหาทางด้านวิชาการ อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และงานธุรการที่ได้รับมอบหมายนั้นหนักเกินไป

หน้าที่ของโรงเรียนสาธิต

โรงเรียนสาธิตนอกจากจะทำหน้าที่เกี่ยวกับการสาธิตการสอน การทดลองและการวิจัย แล้ว ยังทำหน้าที่สอนเหมือนโรงเรียนธรรมดาทั่วไปด้วย หน้าที่ของโรงเรียนสาธิตจึงกว้างขวาง พอสรุปได้คือ

วิจิตร ศรีสอาน (2511 : 16) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของโรงเรียนสาธิตไว้ 4 ประการ คือ

1. เป็นห้องทดลองหรือปฏิบัติการของการฝึกสอน
2. สาธิตการสอนทั้งแก่นักเรียนครูและครูจากโรงเรียนธรรมดา
3. สังเกตการสอน คือให้นักเรียนครูสังเกตการสอน และมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียนสาธิตบางประเภทที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
4. ทดลองและวิจัย ทดลองวิธีสอน ทดลองหลักสูตร วิจัยเกี่ยวกับวิธีสอน วิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร และอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับโรงเรียน

ดิกซี ลิปปินคอตท์ (สมคิด อัสระวัฒน์ และคนอื่น ๆ. 2520 : 4 - 5 ; อ้างอิงมาจาก Dixie Lippincott) กล่าวถึงหน้าที่ของโรงเรียนสาธิตในโรงเรียนฝึกหัดครู พอสรุปได้คือ

1. โรงเรียนสาธิตควรเป็นห้องทดลองที่นักเรียนครูอาจสังเกต และทดลอง สิ่งที่ได้ศึกษาเล่าเรียนตามทฤษฎีจากโรงเรียนฝึกหัดครู ทฤษฎีและการปฏิบัติควรดำเนินไปพร้อม ๆ กัน ส่วนหนึ่งโรงเรียนควรจะอยู่ในห้องเรียนของโรงเรียนฝึกหัดครูนั่นเอง กล่าวคือ ครูผู้สอนเป็นผู้ใช้วิธีนั้นในการสอนนักเรียนครูเอง
2. โรงเรียนสาธิต ไม่จำเป็นต้องมีอะไรดีพร้อมทุกอย่าง แต่ครูประจำชั้นควรจะได้มีโอกาสทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ใจคอกว้างขวางรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ สนใจหมกมุ่นในงาน และเต็มใจที่จะทำงานหนัก
3. ครูประจำชั้นควรช่วยเหลือนักเรียนครูในการเตรียมบทเรียนหรือหน่วยที่จะสอน ให้ความรู้ที่จำเป็นแก่นักเรียนครูมากที่สุดที่จะทำได้ เพื่อให้กิจกรรมดำเนินเป็นผลดี

4. เมื่อนักเรียนครูได้สังเกตการสอนและได้ทำการสอนบ้างแล้ว ควรจะมีการพบสนทนากับครูผู้สอนทางทฤษฎีของวิทยาลัย ครูประจำชั้นของโรงเรียนสาธิตควรร่วมประชุมด้วย เพื่อจะได้มีความเข้าใจร่วมกัน ทำงานเพื่อจุดประสงค์อันเดียวกันได้

5. ในการสังเกตการสอนทั้งครูประจำชั้นของโรงเรียนสาธิตและนักเรียนครู ควรมีทัศนคติอันดีต่อกันและกัน ถ้านักเรียนครูจะต้องพูดแต่สิ่งที่ดี ๆ เท่านั้น ก็จะไม่เป็นประโยชน์มากนัก นักเรียนครูจะเห็นแต่การสอนที่ดีเลิศไม่ได้ ศึกษาวิเคราะห์ ครูประจำชั้นและนักเรียนครู ช่วยกันวิเคราะห์และวัดคุณค่าของการสอน

6. ถ้าอาจทำได้ นักเรียนครูควรได้สังเกตการสอนและทำการสอนบางวิชาทุก ๆ ชั้น นักเรียนครูควรจะได้ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนด้วย แต่ไม่ใช่เลขานุการของครูประจำชั้น และไม่ควรเป็นผู้ทำหรือเตรียมเครื่องอุปกรณ์การสอน ตลอดจนหนังสือค้นคว้าให้ครู หรือต้องทำงานอื่น ๆ เพื่อปลดเปลื้องภาระครูประจำชั้นเท่านั้น

7. โรงเรียนสาธิต ควรให้นักเรียนครูมีโอกาสได้นำและทดลองใช้เครื่องอุปกรณ์การสอนบางชนิด นักเรียนครูควรเข้าใจวิธีใช้และผลที่ได้รับ

8. โรงเรียนสาธิต ควรให้นักเรียนครูได้มีโอกาสสังเกตและมีประสบการณ์ร่วมกับเด็กนักเรียน เพื่อที่จะได้ศึกษาความสนใจ ทัศนคติ วิธีที่เด็กเรียนและการพัฒนาการของเด็ก นักเรียนครูควรได้ศึกษาเด็กคนหนึ่งคนใดในโรงเรียนสาธิตโดยละเอียด และทั้งได้ศึกษาเด็กทั้งชั้น ชั้นหนึ่งชั้นใดด้วย ดังเช่น ในเรื่องเด็กมีปฏิกริยาอย่างไรต่อความอยุติธรรม

9. โรงเรียนสาธิต ควรเป็นที่ซึ่งนักเรียนครูจะได้ศึกษาหน้าที่ของครูประจำชั้น พร้อมทั้งความยากลำบาก ความรับผิดชอบและความชื่นชมเมื่อมีผลดังปรารถนา ทั้งนี้โดยได้พบได้เห็นเอง

10. โรงเรียนสาธิตควรจะเป็นแหล่งกลางที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ครูในโรงเรียนอื่น ๆ

11. โรงเรียนสาธิตควรมีครูซึ่งมีลักษณะดังนี้

11.1 มีสุขภาพดี

11.2 มีส่ววิทยาทางจิตดี

- 11.3 ใฝ่ใจในวิชาอาชีพของคนและยินดีที่จะร่วมกับผู้อื่น
- 11.4 ใจกว้างและเต็มใจที่เรียนรู้และทดลองวิธีการต่าง ๆ ที่ได้รับปรุงให้ดีขึ้น
- 11.5 มีความรู้ในวิชาที่สอน
- 11.6 เข้าใจกระบวนการเรียนและพัฒนาการเรียนของเด็ก

เต็มสิริ บุญยสิงห์ และฮาโรลด์ บริเนกา (Punyasinh and Brinegar.

1962 : 1) กล่าวถึงโรงเรียนสาธิตในประเทศไทยว่า ในทางปฏิบัติจะเห็นว่าโรงเรียนสาธิตทำหน้าที่หลายประการ คือนอกจากให้การศึกษแก่เด็กในโรงเรียนอย่างดีแล้ว ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกหัดครูหรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาได้เข้าไปสังเกตและศึกษางาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้

ไวท์ (White. 1965 : 32) ได้ทำการศึกษาเรื่อง The Status and Potential of College Controlled Laboratory Schools โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการฝ่ายสาธิตของวิทยาลัยที่ยังคงมีโรงเรียนสาธิตอยู่ พบว่า โรงเรียนสาธิตเหล่านี้มีหน้าที่คือ

1. ในคริสต์ศตวรรษที่ 15 ใช้เป็นสถานที่ที่นักเรียนฝึกหัดครูไปสังเกตการสอนและฝึกสอน
2. ในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ใช้เป็นศูนย์กลางในการทดลองทางการศึกษาและยังคงใช้เป็นที่สังเกตการสอนและฝึกสอนอยู่เป็นส่วนใหญ่

เมื่อได้ย้ายการฝึกสอนไปยังโรงเรียนของรัฐในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองแล้วบทบาทใหม่ของโรงเรียนสาธิตคือ

1. หน้าที่ที่สำคัญที่สุดคือ จัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. หน้าที่สำคัญรองลงมาคือ ใช้เป็นที่สังเกตการสอนของนักเรียนฝึกหัดครู
3. ใช้เป็นที่ทดลองทางการศึกษา การวิจัยไม่เป็นหน้าที่ที่สำคัญนัก

รูปแบบและโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนสาธิต

โรงเรียนสาธิตมีรูปแบบและโครงสร้างการบริหารงานที่แตกต่างจากโรงเรียนธรรมดา เพราะเป็นส่วนหนึ่งของคณะวิชา หรือภาควิชา ซึ่งการบริหารงานต้องขึ้นอยู่กับวิทยาลัยครู และมหาวิทยาลัย พอสรุปได้คือ

รูปแบบของโรงเรียนสาธิต

รูปแบบโรงเรียนสาธิตในปัจจุบันของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยสามารถจำแนกได้

3 รูปแบบคือ (วรวิทย์ วสันตรากร, 2530 : 172)

1. โรงเรียนสาธิตประถม ได้แก่ โรงเรียนสาธิตที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับ การศึกษาภาคบังคับลงมา นั่นคือจัดเฉพาะระดับชั้นประถมปีที่ 1 ถึงชั้นประถมปีที่ 6 และอาจจะผนวกชั้นเด็กเล็กด้วยก็ได้
2. โรงเรียนสาธิตมัธยม ได้แก่ โรงเรียนสาธิตที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับ มัธยมศึกษาคือ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. โรงเรียนสาธิตรวม ได้แก่ โรงเรียนสาธิตที่จัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนสาธิต

โรงเรียนสาธิตไม่ว่าจะเป็นของวิทยาลัยครู หรือของมหาวิทยาลัยก็ตาม ฐานะโรงเรียนสาธิตนั้นเป็นส่วนหนึ่งของคณะวิชาครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ เช่น โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีฐานะเป็นส่วนหนึ่งของภาควิชาหลักสูตรและการสอน สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ การบริหารงานครูอาจารย์สาธิตทั้งหมด สังกัดภาควิชาหลักสูตรและการสอน การโยกย้ายอาจารย์อยู่ในดุลยพินิจของคณบดีเป็นราย ๆ ไป (สมคิด อิศระวัฒน์ และคนอื่น ๆ, 2520 : 24)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม โครงสร้างการบริหารงานขึ้นอยู่กับคณะครุศาสตร์ โดยมีคณบดีทำหน้าที่ผู้อำนวยการและแต่งตั้งผู้ดำรง

ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม ทำหน้าที่บริหารงาน มีหัวหน้าแผนกวิชา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเป็นฝ่ายให้คำแนะนำทางวิชาการ และมีผู้อำนวยการประสานงาน ทั้งสองฝ่าย (วีระชาติ ส่วนไพรินทร์ และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย. 2530 : 7)

สำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงสร้างการบริหารงานขึ้นอยู่กับ คณะศึกษาศาสตร์ โดยคณะดีเป็นผู้แต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ อยู่ในตำแหน่งวาระการทำงาน 4 ปี ในการบริหารงาน อาจารย์ใหญ่มีฐานะเทียบเท่าหัวหน้าภาควิชาในคณะศึกษาศาสตร์ โดยได้รับ มอบอำนาจจากคณะดีในการบังคับบัญชาอาจารย์ทุกคนในโรงเรียน (สมคิด อิศระวัฒน์ และคนอื่น ๆ. 2520 : 48)

ส่วนโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูนั้น มีโครงสร้างการบริหารงานเหมือนกันทุกแห่ง โครงสร้างการบริหารงานเดิมเป็นส่วนหนึ่งของภาควิชาหลักสูตรและการสอน สังกัดคณะวิชา ครุศาสตร์ แต่สำหรับโครงสร้างใหม่ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่ง ส่วนราชการในวิทยาลัยครู ลงวันที่ 12 มีนาคม 2530 ปรากฏว่า ฐานะของโรงเรียนสาธิต เป็นภาควิชาหนึ่ง เรียกว่า ภาควิชาโรงเรียนสาธิต สังกัดคณะวิชาครุศาสตร์ มีผู้อำนวยการ วิทยาลัยครูเป็นผู้บริหาร (กรมการฝึกหัดครู. 2531 : 7)

การพัฒนาบุคลากรและวุฒิของคณาจารย์โรงเรียนสาธิต

การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนสาธิตนั้น หากพิจารณาในเรื่องเกี่ยวกับการอบรม ประชุม สัมมนา การศึกษาดูงาน และการลาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นแล้ว พบว่า โรงเรียนสาธิต มีมากกว่าโรงเรียนทั่วไป ในแต่ละปีการศึกษาคณาจารย์โรงเรียนสาธิตจะเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา การศึกษาดูงานทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก ทำให้คณาจารย์เหล่านี้ได้รับการ พัฒนาอยู่ตลอดเวลา เช่น มีการผลิตเอกสาร ตำราอยู่เสมอ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียน การสอน และความก้าวหน้าทางวิชาการ เช่น จากสถิติการศึกษาของโรงเรียนสาธิตสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2532 พบว่า คณาจารย์โรงเรียนสาธิต เขตกรุงเทพมหานคร ทุกแห่งส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 6 ขึ้นไป (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 13)

นอกจากนี้การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนสาธิตโดยการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในแต่ละปีการศึกษาก็มีจำนวนมาก เช่น จากสถิติของกรมการฝึกหัดครูในปีการศึกษา 2531 ปรากฏว่าได้มีคณาจารย์ลาศึกษาต่อถึง 351 คน เป็นระดับปริญญาโท 237 คน และระดับปริญญาเอก 113 คน (กรมการฝึกหัดครู. 2531 : 48) เนื่องจากกรมการฝึกหัดครูไม่ได้แยกว่าคณาจารย์ส่วนใดเป็นคณาจารย์จากโรงเรียนสาธิต และมีการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันสอนสาธิต ซึ่งถือว่าคณาจารย์โรงเรียนสาธิตได้รับการพัฒนาอยู่ด้วย

ส่วนของวุฒิคณาจารย์นั้นพบว่า โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร มีคณาจารย์จบการศึกษาถึงระดับปริญญาเอกทุกแห่ง และแต่ละแห่งยังมีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทอีกเป็นจำนวนมาก (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 10, 12) ซึ่งต่างจากโรงเรียนธรรมดาทั่วไปที่ไม่มีคณาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ส่วนในระดับปริญญาโทก็มีน้อยกว่า เป็นต้น ส่วนสาธิตของวิทยาลัยครูก็เช่นกัน ใช้คณาจารย์ของวิทยาลัยครูที่ส่วนใหญ่มิได้มีวุฒิปริญญาโท

จึงอาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาบุคลากรและวุฒิของคณาจารย์โรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัยมีสูงกว่าโรงเรียนธรรมดาทั่วไป ซึ่งการพัฒนาบุคลากรอยู่ตลอดเวลา และวุฒิของคณาจารย์ที่สูงกว่าเหล่านี้ จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยส่วนรวม

เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตเป็นสิ่งจำเป็น เพราะสังคมได้คาดหวังเอาไว้ว่าโรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนที่มีเทคโนโลยีในการสอนที่ทันสมัย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนครบครัน การใช้เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จึงได้มีการคิดค้น วิจัย และทดลองใช้เทคโนโลยี และสิ่งช่วยสอนต่าง ๆ มากมาย และถือเป็นวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการตั้งโรงเรียนสาธิต คือ ค้นคว้า ทดลองและวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถ

ของนักเรียนสาธิต (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530 : 2) เพื่อเผยแพร่ให้กับโรงเรียนทั้งหลายนำไปพัฒนาและนำไปใช้ในการเรียนการสอนที่เหมาะสมของตน ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลของผู้ปกครองที่ส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต เพราะเห็นว่าโรงเรียนสาธิตมีเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่ทันสมัยและพอเพียงกับจำนวนนักเรียน ซึ่งจะทำให้บุตรของตนได้รับความรู้ที่ทันสมัยและทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (กัลยา เชื้อพลากิจ. 2530 : 3)

อย่างไรก็ตามการใช้เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนในโรงเรียนสาธิตควรจะเป็นไปอย่างเหมาะสม และคุ้มค่ากับเงินที่ลงทุน เพราะเทคโนโลยีส่วนใหญ่เราซื้อมาจากต่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ทำให้ประเทศชาติต้องขาดดุลการค้าในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก และขาดทุนสะสมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (วีรพจน์ ลือประสิทธิ์กุล. 2532 : 21) ดังนั้นการเลือกใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาควรจะเลือกให้เหมาะสมและคุ้มค่าเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่

ท่ามกลางของการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ปัญหาที่น่าพิจารณาคือ ครูได้ใช้อย่างคุ้มค่าหรือไม่ และวิธีการสอนของครูเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด นักการศึกษาและนักเศรษฐศาสตร์คงจะต้องช่วยกันพิจารณา และฟังความคิดเห็นของหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาแล้ว ไพบุลย์ เปานิล (2533 : 64) ได้กล่าวไว้อย่างน่าพิจารณาคือ บทบาทของเทคโนโลยีทางการศึกษา ก็จะต้องเอื้อช่องว่างแห่งความจริงอันเจ็บปวดนี้เอง เสนอตัวมาเป็นอัศวินม้าขาว เข้ามาร่วมคิด ร่วมสร้างร่วมแก้ปัญหา โดยการนำเสนอสื่ออันทรงคุณค่านานาชนิด ทั้งราคาถูก ราคาแพง ทั้งชนิดเรียนด้วยตนเอง เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ จนถึงเรียนโดยระบบมวลชนนับหมื่นนับแสน พร้อมกันทั่วประเทศ ช่างภาพที่วิจิตร งดงาม ชวนเพื่อฝันถึงวันแห่งความสำเร็จ นักการศึกษาต่างก็จ้องมองดูเทคโนโลยีด้วยความชื่นชม ความหวังใหม่ ความศรัทธา ความภาคภูมิใจในผลผลิตทางการศึกษาระบบใหม่ที่สามารถป้อนปัญญาชนออกสู่ตลาดแรงงานจนล้นหลาม แต่ยังแสวงหาความสามารถที่แท้จริงของตนเองยังไม่พบเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งเคยเป็นเสมือนพระเจ้าองค์ใหม่มาโปรดได้แปรโฉมหน้ามาเป็นนกระสาที่คอยจับผู้ถูกผู้ปลานบ่อ

เป็นอาหารอย่างอิมพีฟิชั่น โดยเฉพาะกบและปลาในบ่อน้อย ๆ รูปขวานทองเล่มนี้ ที่ยอมรับและนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้อย่างลึ้มตัว ขาดการศึกษาในประเด็นสำคัญต่อไปนี้คือ

1. สามารถแก้ปัญหาทางการศึกษาได้แท้จริงหรือไม่?
2. ความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจและทรัพยากร
3. ความพร้อมของบุคลากรที่ใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ขาดบุคลากรและคัมค่า
4. การใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น การไม่พึ่งตนเองและไม่ใช้

เทคโนโลยีให้ครบวงจร

5. การใช้เทคโนโลยีที่ล้ำสมัยและขาดคุณภาพ
6. การปฏิเสธและไม่ยอมรับโดยสิ้นเชิงแม้จะเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสมก็ตาม

จากกลุ่มอนุรักษ์นิยมทางการศึกษา

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นข้อคิดที่สำคัญสำหรับการใช้เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ที่นักการศึกษาจะต้องร่วมกันคิดอย่างรอบคอบและอย่างมีเหตุผล

ความสนใจของผู้ปกครองและเหตุผลในการเลือกโรงเรียนให้บุตร

โรงเรียนสาธิตเป็นที่นิยมในสังคมไทย โดยจะเห็นได้จากการรับสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต ในแต่ละปีการศึกษาและในแต่ละสถาบันการศึกษา จะมีผู้สนใจสมัครเป็นจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนที่ทางโรงเรียนสาธิตแต่ละสถาบันจะรับเข้าเรียนได้ ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองจึงพยายามใช้อิทธิพลของตนส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตที่ตนต้องการให้ประสบผลสำเร็จ (ปรีชา คัมภีร์ปรภรณ์ และธีระ รุญเจริญ, 2520 : 155) โรงเรียนสาธิตจึงเป็นสถาบันการศึกษาที่รวมเอาผู้ปกครองที่มีอำนาจและมีอิทธิพลไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้ปกครองเหล่านี้มีขีดความสามารถและพร้อมที่จะสนับสนุนกิจการของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นผู้บริหารและใช้วิชาชีพขั้นสูง มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการบริหารงานโรงเรียนสูงมาก มีความต้องการจะมีส่วนร่วมและช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนมากในทุกด้าน (กัลยา เชื้อพลากิจ, 2530 : 136 - 137)

โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ก็เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรของตนเข้าศึกษา จากการศึกษพบว่า มูลเหตุจูงใจสำคัญที่ทำให้ผู้ปกครองสนใจส่งบุตรของตนเข้าเรียน พอสรุปได้ดังนี้

1. พอใจต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาการ การส่งเสริมให้กล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเข้าใจวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

2. คณะอาจารย์มีบุคลิกลักษณะที่ดี เหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน คณะอาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิสูงกว่ามาตรฐานครูโรงเรียนในระดับประถมอื่น ๆ บุคลากรได้รับการพัฒนาตลอดเวลา มีการศึกษาต่อ ตูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลดีแก่เด็ก

3. มีวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย และเพียงพอแก่นักเรียน

4. พอใจต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เช่น ความสงบร่มรื่น การรักษาความปลอดภัย (กัลยา เชื้อพลากิจ. 2530 : 3 ; อ้างอิงมาจากการสัมภาษณ์ บุญยืน เสริมศักดิ์สกุล. 2529)

นอกจากนี้ยังได้มีการศึกษาสาเหตุที่ผู้ปกครองสนใจนำบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน พอสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนมีการปกครองดี นักเรียนมีระเบียบวินัย

2. นักเรียนสอบเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้เป็นส่วนใหญ่ (ชมพวันธุ์ กุญชร ฌ อยุธยา. 2532 : 9)

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าโรงเรียนสาธิตจะเป็นที่นิยมของสังคมในปัจจุบันนี้มากก็ตาม ระบบการแข่งขันยังมีสูง ผู้ปกครองที่มีเงินและมีอิทธิพลย่อมสามารถเลือกหาโรงเรียนที่เด่นให้กับบุตรของตนได้ การพัฒนาโรงเรียนอยู่ตลอดเวลาจึงยังคงมีความจำเป็นสูง การจะรักษาคุณภาพของโรงเรียนให้อยู่ในระดับเดิมคงไม่เพียงพอ จะต้องมีการปรับปรุงให้มีความก้าวหน้า ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจะเป็นที่ศรัทธาและพึงพอใจของผู้ปกครองได้ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสาธิตจะต้องตระหนักในเรื่องเหล่านี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 4)

ทำนองเดียวกันนักเรียนสาธิตมีลักษณะเด่นที่น่ายกย่องและเป็นแบบอย่างของการพัฒนาเยาวชนของชาติคือ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกพุดจาอย่างมีเหตุผล มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม การพัฒนาสิ่งต่าง ๆ แก่นักเรียนสาธิตเหล่านี้จะทำให้โรงเรียนสาธิตเป็นผู้นำในวงการศึกษายุคใหม่ และทำให้โรงเรียนสาธิตเป็นที่นิยมของสังคมต่อไป (ชมพันธุ์ ฤกษ์ ๓ อยุธยา. 2532 : 9)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเหตุผลของผู้ปกครองในการส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัยไว้ 15 เหตุผล โดยจำแนกเป็น 3 ด้านคือ

1. เหตุผลทางด้านโรงเรียน ได้แก่ การโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน ความเข้มแข็งทางวิชาการ ความปลอดภัยภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และความทันสมัยของโรงเรียน
2. เหตุผลทางด้านบุตรหลาน ได้แก่ พื้นฐานความรู้เดิมของบุตรหลาน ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความสะดวกในการเข้าเรียน และสภาพสังคมของผู้เรียน
3. เหตุผลทางด้านผู้ปกครอง ได้แก่ ความภูมิฐานของผู้ปกครอง สภาพสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้อาศัยระเบียบวิธีการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนต่อไปนี้คือ การกำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

การกำหนดประชากรและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัด วิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบุตรกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 จำนวน 14,619 คน

2. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัด วิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบุตรกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นจำนวน 420 คน ได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ยามาเน่ ที่ความคลาดเคลื่อน 5% (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 260 - 261 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967 : 886 - 887)

2.2 วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างขนาด 420 คน คัดเลือกมาจากประชากรตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 กำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนจากสูตร

$$N = \frac{P}{R} \times S$$

เมื่อ N แทน จำนวนตัวอย่างที่ต้องการในแต่ละโรงเรียน

P แทน จำนวนประชากรในโรงเรียน

R แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

S แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2.2.2 เลือกตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่ม ดังนี้

2.2.2.1 เรียงรายชื่อนักเรียนตามรหัสประจำตัวนักเรียน

2.2.2.2 สุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random

Sampling) ได้จำนวนตัวอย่างตามข้อ 1

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา	794	30
โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา	930	34
โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	235	10
โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	328	12
โรงเรียนสาธิตมัธยมวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์	406	12
โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุวิทยาลัยครู พระนคร	778	20
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน	2,665	69
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)	1,780	47
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)	1,329	35
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง	1,183	31
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	1,504	40
โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	1,599	42
โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	1,388	38
รวม	14,619	420

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเรื่องเกี่ยวกับ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และสังกัดของโรงเรียนสาธิต

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลของผู้ปกครองที่ส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต เป็นเรื่องเกี่ยวกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน ความเข้มแข็งทางวิชาการ ความปลอดภัยภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ การพัฒนาศักยภาพของบุตร ความทันสมัยของโรงเรียน พื้นฐานความรู้เดิมของบุตร ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความสะดวกในการเข้าเรียน สภาพสังคมของผู้เรียน ความภูมิใจของผู้ปกครอง สภาพสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษา

เครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ก

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลของผู้ปกครองนักเรียนที่ส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต รวมถึงลักษณะเด่นของโรงเรียนสาธิตที่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป
2. ส่งแบบสอบถามปลายเปิดไปยังผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับเหตุผลของตนที่ส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ
4. สร้างแบบสอบถามเหตุผลของผู้ปกครองที่ส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต
5. นำแบบสอบถามให้ประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้ได้ข้อมูลถูกต้อง ครบสมบูรณ์ (รายละเอียดผู้ผู้เชี่ยวชาญอยู่ในภาคผนวก ข)
6. นำแบบสอบถามที่ประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขแล้วมาปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

7. นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบคอนคอร์ดานซ์ (W) เท่ากับ .84

สถิติที่ใช้ทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคือ สัมประสิทธิ์ของคอนคอร์ดานซ์ (Coefficient of Concordance = W) และวิธีการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏในภาคผนวก ค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกแห่งด้วยตนเอง
2. ผู้วิจัยนำเอกสารแนะนำตัวและขอความร่วมมือ และแบบสอบถามไปติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนสาธิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมกันในวัน เวลามารับข้อมูลด้วยตนเอง
3. เดินทางไปรับข้อมูลด้วยตนเองและนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์
4. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
5. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ตอบความมุ่งหมายการวิจัยข้อที่ 1 ได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย

2. สถิติที่ใช้หาความสอดคล้องของการจัดอันดับของเหตุผลใช้การหาความสัมพันธ์แบบ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation) โดยมีสูตรดังนี้

$$R = 1 - \frac{6(\sum d^2)}{n(n^2 - 1)}$$

เมื่อ R แทน ค่าความสัมพันธ์
d แทน ความแตกต่างของอันดับ
n แทน จำนวนอันดับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน ใช้ทดสอบโดยสถิติ t ดังนี้

$$t = \frac{R}{\sqrt{1 - R^2}} \sqrt{n - 2}$$

โดยมีองศาความเป็นอิสระเป็น $n - 2$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

R	แทน	ค่าสถิติที่ใช้หาความสอดคล้องของการจัดอันดับของเหตุผล
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของความสอดคล้อง
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล
k	แทน	อันดับความสำคัญของเหตุผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสังกัดโรงเรียนของบุตร ระดับชั้นเรียนของบุตร ความเกี่ยวข้องกับบุตรของผู้ปกครอง การมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียนให้บุตรของผู้ปกครอง อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสังกัดโรงเรียนของบุตร ระดับชั้นเรียนของบุตร ความเกี่ยวข้องกับบุตรของผู้ปกครอง การมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกโรงเรียนให้บุตรของผู้ปกครอง อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังตาราง 2 - 8

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต

สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครู	118	28.1
โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัย	302	71.9
รวม	420	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครู จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 และผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัย จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 420 คน

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับชั้นเรียนของบุตร จำนวนตามสังกัดของโรงเรียน
สาธิต

ระดับชั้นเรียน	วิทยาลัยครู จำนวน	มหาวิทยาลัย จำนวน	รวม จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	41	111	152	36.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	47	174	221	52.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย	30	17	47	11.2
รวม	118	302	420	100.0

จากตาราง 3 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองที่มีบุตรเรียน
อยู่โรงเรียนสาธิตในระดับประถมศึกษา จำนวน 152 คน มัธยมศึกษาตอนต้น 221 คน
และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 47 คน

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละความเกี่ยวข้องกับบุตรของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต

ความเกี่ยวข้องกับบุตรของผู้ปกครอง	วิทยาลัยครู จำนวน	มหาวิทยาลัย จำนวน	รวม จำนวน	ร้อยละ
บิดา มารดา	116	295	411	97.9
ผู้ปกครองเลี้ยงดู	1	3	4	1.0
ผู้ดูแล	1	4	5	1.2
รวม	118	302	420	100.0

จากตาราง 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีความเกี่ยวข้องกับบุตรของผู้ปกครอง คือ เป็นบิดา มารดา จำนวน 411 คน คิดเป็นร้อยละ 97.9 ผู้ปกครองเลี้ยงดู จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และเป็นผู้ดูแล 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละการมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียนให้บุตรของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต

การมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียน	วิทยาลัยครู	มหาวิทยาลัย	รวม	ร้อยละ
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
เป็นผู้เลือกโรงเรียนให้โดยตรง	68	217	285	67.9
มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียน	50	84	134	31.9
ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียน	-	1	1	0.2
รวม	118	302	420	100.0

จากตาราง 5 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียนให้บุตรของผู้ปกครอง คือ เป็นผู้เลือกโรงเรียนให้โดยตรง จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 67.9 มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียน จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต

กลุ่มอาชีพ	วิทยาลัยครู จำนวน	มหาวิทยาลัย จำนวน	รวม จำนวน	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ	15	61	76	18.1
ใช้วิชาชีพชั้นสูง	35	110	145	34.5
ผู้บริหารหรือหัวหน้างาน	19	70	89	21.2
พนักงานทั่วไป	32	39	71	16.9
เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	17	22	39	9.3
รวม	118	302	420	100.0

จากตาราง 6 แสดงว่ากลุ่มอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตคือ เป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 ใช้วิชาชีพชั้นสูง จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 เป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างาน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 พนักงานทั่วไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 และกลุ่มอาชีพเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.3

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละรายได้ของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	วิทยาลัยครู จำนวน	มหาวิทยาลัย จำนวน	รวม จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	16	17	33	7.9
10,000 - 15,000 บาท	20	24	44	10.5
15,001 - 20,000 บาท	29	33	62	14.8
20,001 - 25,000 บาท	10	50	60	14.3
เกินกว่า 25,000 บาท	43	178	221	52.6
รวม	118	302	420	100.0

จากตาราง 7 แสดงว่ารายได้ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตเฉลี่ยต่อเดือนคือต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 ระหว่าง 10,000 - 15,000 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.8 ระหว่าง 20,001 - 25,000 บาท จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.3 และเกินกว่า 25,000 บาท จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละระดับการศึกษาของผู้ปกครอง จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต

ระดับการศึกษา	วิทยาลัยครู จำนวน	มหาวิทยาลัย จำนวน	รวม จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	56	68	124	29.5
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	52	124	176	41.9
สูงกว่าปริญญาตรี	10	110	120	28.6
รวม	118	302	420	100.0

จากตาราง 8 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6

ตอนที่ 2 อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียน
สาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตร
เข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย ทั้งรายชื่อและรายด้าน
ปรากฏผลดังตาราง 9 - 13

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายข้อ จานแนกตามสังกัด

เหตุผลของผู้ปกครอง	สังกัด					
	สาธิต		สาธิต		รวม	
	วิทยาลัยครู		มหาวิทยาลัย			
	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k
การโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน	10.99	13	11.25	13	11.18	13
ชื่อเสียงของโรงเรียน	5.65	4	4.95	3	5.14	3
ความเข้มงวดวิชาการ	5.02	2	3.93	2	4.23	2
ความปลอดภัยภายในโรงเรียน	5.92	6	6.40	6	6.27	6
สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	5.21	3	6.21	5	5.93	5
ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้อยู่						
ความสามารถของคณาจารย์	4.77	1	3.83	1	4.10	1
การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน	6.89	7	5.27	4	5.72	4
ความทันสมัยของโรงเรียน	9.56	10	7.06	8	7.76	9
พื้นฐานความรู้เดิมของบุตร	7.06	8	7.85	9	7.62	8
ความสะดวกสบายในการเดินทาง	5.72	5	6.97	7	6.62	7
ความสะดวกในการเข้าเรียน	9.95	12	11.12	12	10.79	12
สภาพสังคมของผู้เรียน	8.74	9	9.15	10	9.04	10
ความภูมิฐานของผู้ปกครอง	12.84	15	12.78	15	12.80	15
สภาพสังคมของผู้ปกครอง	11.81	14	12.17	14	12.07	14
ค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษา	9.88	11	11.05	11	10.72	11

k = อันดับความสำคัญของเหตุผล

จากตาราง 9 แสดงว่าผู้ปกครองโดยส่วนรวมให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ รองลงมาได้แก่ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน และการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามสังกัดของโรงเรียนสาธิตพบว่า

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ รองลงมาได้แก่ ความเข้มแข็งทางวิชาการ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน และความสะดวกสบายในการเดินทาง

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ รองลงมาได้แก่ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผลที่
ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายข้อ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

เหตุผลของผู้ปกครอง	กลุ่มอาชีพ									
	เจ้าของกิจการ		วิชาชีพชั้นสูง		ผู้บริหาร/หัวหน้างาน		พนักงานทั่วไป		เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	
	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ โรงเรียน	11.09	12	11.29	13	11.43	12	11.07	13	10.25	13
ชื่อเสียงของ โรงเรียน	5.00	3	5.40	3	4.85	4	4.98	3	5.28	3
ความเข้มแข็งวิชาการ	3.96	2	4.42	2	4.19	2	3.70	1	5.07	1
ความปลอดภัยภายใน โรงเรียน	6.35	6	6.20	7	6.25	6	6.04	5	6.64	5
สภาพแวดล้อมของ โรงเรียน	6.02	5	5.58	4	6.24	5	5.95	4	6.20	4
ความเชื่อมั่นและศรัทธา ในความรับผิดชอบ										
ความสามารถของคณาจารย์	3.34	1	4.35	1	3.70	1	4.26	2	5.12	2
การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร	5.60	4	5.68	5	4.70	3	6.22	6	7.41	7
ความทันสมัยของ โรงเรียน	7.10	7	8.17	9	7.34	8	7.71	9	8.38	9
พื้นฐานความรับผิดชอบ	7.80	9	7.97	8	6.96	7	7.35	8	7.82	8
ความสะดวกสบาย ในการเดินทาง	7.17	8	5.83	6	7.37	9	6.39	7	7.12	6
ความสะดวกในการเข้าเรียน	10.96	11	10.28	11	12.01	14	11.04	12	9.12	11
สภาพสังคมของนักเรียน	8.82	10	9.09	10	8.88	10	9.60	10	8.41	10
ความภูมิฐานของผู้ปกครอง	12.51	15	12.80	15	12.67	15	13.30	14	12.58	15
สภาพสังคมของผู้ปกครอง	12.22	14	12.19	14	11.86	13	12.32	15	11.17	14
ค่าใช้จ่าย ในระหว่างศึกษา	12.09	13	10.46	12	11.25	11	9.78	11	9.35	12

k = อันดับความสำคัญของเหตุผล

จากตาราง 10 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต ให้ความสำคัญของ เหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต จำแนกตามกลุ่มอาชีพได้ดังนี้คือ

กลุ่มเจ้าของกิจการให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียน โรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ รองลงมาคือ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน และการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน ตามลำดับ

กลุ่มผู้ใช้วิชาชีพชั้นสูงให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียน โรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ รองลงมาคือ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตามลำดับ

กลุ่มผู้บริหารหรือหัวหน้างานให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตร เข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของ คณาจารย์ รองลงมาคือ ความเข้มแข็งทางวิชาการ การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และ ชื่อเสียงของโรงเรียน ตามลำดับ

กลุ่มข้าราชการและพนักงานทั่วไปให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตร เข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มแข็งทางวิชาการ รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นและ ศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน และสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน ตามลำดับ

กลุ่มอาชีพเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตร เข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มแข็งทางวิชาการ รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นและ ศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียนและสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน ตามลำดับ

โดยสรุปทุกกลุ่มอาชีพของผู้ปกครองให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่ง บุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของ คณาจารย์ และความเข้มแข็งทางวิชาการ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายข้อ จำแนกตามรายได้

เหตุผลของผู้ปกครอง	รายได้เฉลี่ย/เดือน									
	ต่ำกว่า		10,000-		15,001-		20,001-		เกินกว่า	
	10,000		15,000		20,000		25,000		25,000	
	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k
การโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน	9.63	13	10.50	13	11.38	13	10.93	12	11.50	13
ชื่อเสียงของโรงเรียน	5.96	3	4.68	2	5.30	4	4.91	3	5.10	3
ความเข้มงวดวิชาการ	4.87	1	4.18	1	4.58	2	3.75	1	4.17	2
ความปลอดภัยภายในโรงเรียน	7.15	7	6.43	5	5.67	5	6.30	6	6.23	6
สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	7.75	8	6.40	4	5.12	3	6.05	5	5.74	5
ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความ										
ความสามารถของคณาจารย์	5.39	2	4.84	3	3.95	1	4.13	2	3.77	1
การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน	6.90	6	6.45	6	6.43	7	5.36	4	5.28	4
ความทันสมัยของโรงเรียน	8.78	11	8.88	9	8.46	9	7.21	8	7.30	8
พื้นฐานความรู้เดิมของบุตร	6.69	5	7.95	8	7.16	8	7.35	9	7.87	9
ความสะดวกสบายในการเดินทาง	6.63	4	6.86	7	6.01	6	6.98	7	6.63	7
ความสะดวกในการเข้าเรียน	9.54	12	10.00	12	10.93	12	11.43	13	10.92	11
สภาพสังคมของโรงเรียน	8.45	9	9.56	11	9.11	10	9.78	10	8.77	10
ความภูมิฐานของผู้ปกครอง	12.33	15	12.06	15	13.06	15	12.56	15	12.98	15
สภาพสังคมของผู้ปกครอง	10.84	14	11.90	14	12.33	14	12.01	14	12.19	14
ค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษา	8.54	10	9.11	10	10.40	11	10.88	11	11.39	12

k = อันดับความสำคัญของเหตุผล

จากตาราง 11 แสดงว่าผู้ปกครองให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต จำนวนตามกลุ่มรายได้ดังนี้

กลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มทางวิชาการ รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน และความสะดวกสบายในการเดินทาง ตามลำดับ

กลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,000 - 15,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มทางวิชาการ รองลงมาคือ ชื่อเสียงของโรงเรียน ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตามลำดับ

กลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ รองลงมาคือ ความเข้มทางวิชาการ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และชื่อเสียงของโรงเรียน ตามลำดับ

กลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001 - 25,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มทางวิชาการ รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน และการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน ตามลำดับ

กลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเกินกว่า 25,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ รองลงมาคือ ความเข้มทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน และการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน ตามลำดับ

โดยสรุปทุกกลุ่มรายได้ของผู้ปกครองให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มทางวิชาการ และความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษา

เหตุผลของผู้ปกครอง	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่า		ปริญญาตรี/เทียบเท่า		สูงกว่า	
	ปริญญาตรี		เทียบเท่า		ปริญญาตรี	
	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ โรงเรียน	10.12	12	11.55	13	11.62	13
ชื่อเสียงของ โรงเรียน	5.33	3	4.97	3	5.14	4
ความเข้มงวดวิชาการ	4.02	1	4.44	2	4.12	1
ความปลอดภัยภายในโรงเรียน	6.51	5	6.11	6	6.18	6
สภาพแวดล้อมของ โรงเรียน	6.46	4	5.69	5	5.70	5
ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความ						
ความสามารถของคณาจารย์	4.08	2	4.02	1	4.19	2
การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร	6.56	6	5.54	4	5.08	3
ความทันสมัยของ โรงเรียน	8.53	10	7.46	8	7.35	8
พื้นฐานความรุ่มรวยของบุตร	7.39	9	7.63	9	7.79	9
ความสะดวกสบายในการเดินทาง	6.90	8	6.53	7	6.44	7
ความสะดวกในการเข้าเรียน	10.63	13	11.19	12	10.35	11
สภาพสังคมของโรงเรียน	9.06	11	8.84	10	9.25	10
ความภักดีของผู้ปกครอง	12.66	15	12.78	15	12.91	15
สภาพสังคมของผู้ปกครอง	11.81	14	12.11	14	12.21	14
ค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษา	9.69	7	11.00	11	11.34	12

k = อันดับความสำคัญของเหตุผล

จากตาราง 12 แสดงว่าผู้ปกครองให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการ
เลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต จาแนกตามระดับการศึกษาได้ดังนี้

กลุ่มผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มทางวิชาการ รองลงมาคือ
ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน และ
สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตามลำดับ

กลุ่มผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ให้อันดับความสำคัญ
ของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธา
ในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ รองลงมาคือ ความเข้มทางวิชาการ ชื่อเสียงของ
โรงเรียน และการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน ตามลำดับ

กลุ่มผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษามากกว่าปริญญาตรี ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มทางวิชาการ รองลงมาคือ
ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน
และชื่อเสียงของโรงเรียน ตามลำดับ

โดยสรุปทุกระดับการศึกษาของผู้ปกครองให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการ
เลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ความเข้มทางวิชาการ และความเชื่อมั่นและ
ศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล และอันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต รายด้าน จำแนกตามสังกัด

เหตุผลของผู้ปกครอง	สังกัด			
	วิทยาลัยครู		มหาวิทยาลัย	
	$\bar{X}$	k	$\bar{X}$	k
ปัจจัยด้านโรงเรียน	1.45	1	1.47	1
ปัจจัยด้านบุตรหลาน	1.74	2	1.79	2
ปัจจัยด้านผู้ปกครอง	2.79	3	2.73	3

k = อันดับความสำคัญของเหตุผล

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้ปกครองให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต จำแนกตามสังกัดได้ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครู ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ปัจจัยด้านโรงเรียน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านบุตรหลาน และปัจจัยด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัย ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ปัจจัยด้านโรงเรียน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านบุตรหลาน และปัจจัยด้านผู้ปกครอง

โดยสรุปผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือ ปัจจัยด้านโรงเรียน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านบุตรหลาน และปัจจัยด้านผู้ปกครอง

ตอนที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตร
เข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย

ผลการตรวจสอบเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียน
สาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย ปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย

สังกัด	วิทยาลัยครู	มหาวิทยาลัย
วิทยาลัยครู	-	.96**
มหาวิทยาลัย		-

**p < .01 , t > 2.65

จากตาราง 14 แสดงว่า ความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย โดยม
ีความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ข้อ 1 ที่กำหนดไว้ว่า ผู้ปกครองที่มีบุตรเรียนอยู่โรงเรียนสาธิตสังกัดต่างกัน มีลำดับของเหตุผล
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนไม่สอดคล้องกัน

ตอนที่ 4 ตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตร
เข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ผลการตรวจสอบเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต
ตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังตาราง 15 - 17

ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพ	เจ้าของ กิจการ	ใช้วิชาชีพ ชั้นสูง	ผู้บริหาร/ หัวหน้างาน	พนักงาน ทั่วไป	เบ็ดเตล็ด อื่น ๆ
เจ้าของกิจการ	-	.98**	.96**	.96**	.96**
ใช้วิชาชีพชั้นสูง		-	.97**	.98**	.98**
ผู้บริหาร/หัวหน้างาน			-	.95**	.92**
พนักงานทั่วไป				-	.92**
เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ					-

**p < .01 , t > 2.65

จากตาราง 15 แสดงว่า ความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยมีความสัมพันธ์แบบ
สเปียร์แมนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่กำหนด
ไว้ว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต
ไม่สอดคล้องกัน

ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้	ต่ำกว่า 10,000	10,000 15,000	15,001 20,000	20,001 25,000	เกินกว่า 25,000
ต่ำกว่า 10,000 บาท	-	.91**	.91**	.91**	.90**
10,000 - 15,000 บาท		-	.98**	.98**	.96**
15,001 - 20,000 บาท			-	.96**	.96**
20,001 - 25,000 บาท				-	.99**
เกินกว่า 25,000 บาท					-

**p < .01 , t > 2.65

จากตาราง 16 แสดงว่า ความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามรายได้ของผู้ปกครอง โดยมีความสัมพันธ์แบบ
สเปียร์แมนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่กำหนด
ไว้ว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต
ไม่สอดคล้องกัน

ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	สูงกว่า ปริญญาตรี
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	.92**	.91**
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า		-	.99**
สูงกว่าปริญญาตรี			-

**p < .01 , t > 2.65

จากตาราง 17 แสดงว่า ความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้
ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยที่
ความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ข้อ 4 ที่กำหนดไว้ว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตร
เข้าเรียนโรงเรียนสาธิตไม่สอดคล้องกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียน
สาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร มีสาระสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต
ในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการ
เลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย
3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการ
เลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครู
และมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบุตรเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534
จำนวน 14,619 คน โดยถือว่านักเรียนหนึ่งคนมีผู้ปกครองคนเดียว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัด
วิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร 13 แห่ง จำนวน 420 คน แบ่งเป็นผู้ปกครอง
นักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครู 118 คน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต
ในสังกัดมหาวิทยาลัย 302 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (Systemetic Random
Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง และเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย ลักษณะแบบสอบถามเหตุผลของผู้ปกครองเป็นแบบเรียงลำดับความสำคัญของเหตุผล 15 อันดับ โดยมีความความเชื่อมั่นแบบคอนคอร์ดแนซซ์ (W) เท่ากับ .84

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้คือ

1. หาจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสังกัด ระดับชั้นเรียนของบุตร ความเกี่ยวข้องกับบุตรของผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียนให้บุตรของผู้ปกครอง อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
2. หาค่าเฉลี่ยอันดับความสำคัญของเหตุผล ทั้งรายข้อและรายด้าน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาจัดอันดับความสำคัญของเหตุผล 1 - 15 อันดับ
3. หาค่าร้อยละความสำคัญของเหตุผลตามรายด้านและสังกัด
4. หาความสอดคล้องของการจัดอันดับของเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามสังกัด โดยใช้สถิติความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation)
5. หาความสอดคล้องของการจัดอันดับของเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต ตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยใช้สถิติความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation)
6. ทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน โดยใช้สถิติที (t-test)
7. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน และสถิติวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้คือ

1. อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

เมื่อพิจารณาตามสังกัดของโรงเรียนสาธิต พบว่า โรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูผู้ปกครองให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน และความสะดวกสบายในการเดินทาง และโรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยผู้ปกครองให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่เป็นเจ้าของกิจการให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองที่ใช้วิชาชีพขั้นสูงให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองที่เป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างานให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน ชื่อเสียงของโรงเรียน และสภาพแวดล้อมของ

โรงเรียน ผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการและพนักงานทั่วไป ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเข้มทางวิชาการ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และความปลอดภัยภายในโรงเรียน และผู้ปกครองที่มีอาชีพเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเข้มทางวิชาการ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และความปลอดภัยภายในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาตามรายได้ของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเข้มทางวิชาการ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน ความสะดวกสบายในการเดินทาง และพื้นฐานความรู้เดิมของบุตร ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,000 - 15,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเข้มทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และความปลอดภัยภายในโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 15,001 - 20,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ความเข้มทางวิชาการ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน และความปลอดภัยภายในโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 - 25,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเข้มทางวิชาการ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเกินกว่า 25,000 บาท ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่ง

บุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ชื่อเสียงของโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และความปลอดภัยภายในโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตทำอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน ชื่อเสียงของโรงเรียน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตโดยรวม และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครู และในสังกัดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสูงสุดคือด้านโรงเรียน รองลงมาคือด้านบุตรหลาน และด้านผู้ปกครอง ตามลำดับ

2. ตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย

ผลการตรวจสอบพบว่า ผู้ปกครองที่มีบุตรสังกัดโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัยมีการจัดอันดับเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนสอดคล้องกัน

3. ตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

3.1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพของผู้ปกครองพบว่า มีความสอดคล้องกันในทุกกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง

3.2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามรายได้ของผู้ปกครองพบว่า มีความสอดคล้องกันในทุกกลุ่มรายได้ของผู้ปกครอง

3.3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า มีความสอดคล้องกันในทุกกลุ่มระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

อภิปรายผล

การวิจัยนี้ พบประเด็นที่ควรอภิปรายดังต่อไปนี้

1. อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตนั้น จากการวิจัยพบว่าเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสามปัจจัยคือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านบุตรหลาน และปัจจัยด้านผู้ปกครองแล้วพบว่า ผู้ปกครองให้เหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านโรงเรียนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านบุตรหลาน และด้านผู้ปกครอง ตามลำดับนั้นแสดงว่าชื่อเสียงของโรงเรียนสาธิตเป็นที่สนใจของผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะความเป็น "สาธิต" ตามชื่อที่จะเป็นสถาบันการศึกษาที่ทบทวนที่ทดลอง และสาธิตนวัตกรรมทางการศึกษา และวิธีสอนใหม่ ๆ ให้กับวงการศึกษาของไทย (สาโรช บัวศรี, 2510 : 950) ด้วยความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา วิธีการ นวัตกรรม และบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ (กัลยา เชื้อพลากิจ, 2530 : 3 ; อ้างอิงมาจากการสัมภาษณ์ บุญยืน เสริมศักดิ์สกุล, 2529) และสอดคล้องกับแนวทางการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่จะทำให้โรงเรียนสาธิตเป็นสถานที่ค้นคว้า ทดลอง และวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยี และสื่อ

การเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียนสาธิต
(มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530 : 2)

แต่ในสภาพของความเป็นจริง การเลือกโรงเรียนให้กับบุตรหลานของตนนั้น น่าจะพิจารณาเหตุผลทางด้านบุตรหลาน และเหตุผลทางด้านผู้ปกครองเป็นหลัก เพราะมีผลกระทบโดยตรงต่อบุตรหลานและผู้ปกครอง อย่างน้อยที่สุดก็เกี่ยวกับเหตุผลด้านการเดินทาง เวลา ค่าใช้จ่าย และสุขภาพของนักเรียนและผู้ปกครอง ที่ต้องเสียไป ซึ่งเหตุผลนี้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลที่จะส่งเสริม สนับสนุน หรือบังคับ ให้นักเรียนได้เรียนในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ของตน ซึ่งได้ทำการรณรงค์กันอยู่ในขณะนี้ จากประเด็นดังกล่าวอาจเป็นไปได้ว่าผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานของตนได้รับการพัฒนาให้ดีที่สุด จึงประสงค์ที่จะเลือกโรงเรียนที่ดีที่สุด ในความคิดของตน ความได้เปรียบของโรงเรียนสาธิตจึงเป็นที่สนใจของผู้ปกครอง ที่อยู่เหนือเหตุผลด้านบุตรหลานและด้านผู้ปกครองเอง

นอกจากนี้ยังมีประเด็นรายละเอียดที่อธิบายเพิ่มเติมอีกคือ

อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัยนั้น เมื่อพิจารณาในทำอันดับแรก ได้แก่เหตุผลในเรื่องความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ความเข้มแข็งวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตามลำดับนั้น จะเห็นได้ว่าการที่ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตนั้น ได้พิจารณาที่คณาจารย์ ชื่อเสียงเดิมของโรงเรียน ปรัชญาโรงเรียนสาธิต และสภาพแวดล้อมเป็นหลักคือ มีความเชื่อมั่นและศรัทธาว่าคณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะสอนบุตรหลานของตนให้มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้นได้ ซึ่งตรงกับข้อมูลของทบวงมหาวิทยาลัยที่ระบุว่าคณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตใน เขตกรุงเทพมหานครมีวุฒิการศึกษาสูงถึงระดับปริญญา เอกทุกแห่ง และแต่ละแห่งยังมีคณาจารย์ที่มีวุฒิส่วนใหญ่ในระดับปริญญาโท (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 10, 12) ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนธรรมดาทั่วไป และสอดคล้องกับข้อมูลของกรมการฝึกหัดครูที่ระบุว่าคณาจารย์ได้ลาศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก และปริญญาโทเป็นจำนวนมาก ซึ่งคณาจารย์เหล่านี้ส่วนหนึ่งคือคณาจารย์ที่สอนในโรงเรียนสาธิต เพราะวิทยาลัยครูใช้

คณาจารย์ของวิทยาลัยพุนนังเรียนลับเปลี่ยนกันลงสอนในโรงเรียนสาธิต (กรมการฝึกหัดครู. 2531 : 48) นอกจากคณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงแล้ว คณาจารย์บางคนยังมีชื่อเสียงในผลงานการศึกษาค้นคว้า วิจัย หรือกิจกรรมที่ปรากฏต่อสาธารณชน หรือเป็นที่รู้จักคุ้นเคยของประชาชน มีประสบการณ์ในการสอนดีมาก มีลูกศิษย์มากมาย มีบุคลิกภาพน่าเลื่อมใส มีการวางตัวที่เหมาะสมเพราะโรงเรียนสาธิตเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู สิ่งเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับผู้ปกครอง จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญประการแรกที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

การที่คณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงนั้น โอกาสที่จะสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับทางโรงเรียนก็มีสูงตามไปด้วย จะเห็นได้จากโรงเรียนสาธิตมีเนื้อหาวิชาที่สอนและวิธีการสอนที่ทันสมัย มีความรู้ใหม่ ๆ มีวิธีการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนสาธิตตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ประสงค์ในการทดลอง ค้นคว้า และวิจัยหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ (สมคิด อิศระวัฒน์ และคนอื่น ๆ. 2520 : 236) นอกจากนั้นคณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตมีการพัฒนาอยู่เสมอ เช่น การศึกษาต่อ การศึกษาดูงานทั้งต่างประเทศและภายในประเทศเป็นประจำ สิ่งต่าง ๆ ที่คณาจารย์ได้พบเห็นมาก็จะนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน ทำให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ (กัลยา เชื้อพลากิจ. 2530 : 3 ; อ้างอิงมาจากการสัมภาษณ์ บุญยืน เสริมศักดิ์สกุล. 2529) ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งพบว่านักเรียนสาธิตประสบผลสำเร็จในการทำงานและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมถึงการกวาดขันเอาใจใส่ต่อบุตรหลานของตน ให้สนใจการเรียนและเป็นคนมีระเบียบวินัยดี (ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา. 2532 : 9 - 19) ผู้ปกครองจึงเลือกเป็นเหตุผลที่สำคัญในการส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตรองจากเหตุผลด้านความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์

การที่ชื่อเสียงของโรงเรียนที่ถูกเลือกเป็นอันดับสามนั้น อาจมีสาเหตุมาจากผลงานในอดีตที่เคยทำชื่อเสียงให้กับทางโรงเรียนสาธิตมาแล้ว เช่น ความสำเร็จของศิษย์เก่าในเรื่องการศึกษาและการประกอบอาชีพ กิจกรรมดีเด่นที่ทำให้ชื่อเสียงให้กับทางโรงเรียน รวมถึง

รางวัลต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนสาธิตได้รับมาแล้ว ผลงานต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนให้เป็นที่สนใจของคนทั่วไป โดยผู้ปกครองอาจจะพิจารณาว่าชื่อเสียงเหล่านี้จะเป็นเครื่องรับประกันในคุณภาพของทางโรงเรียนในขั้นต้น และอาจคาดหวังว่าคุณภาพเหล่านี้คงจะดีขึ้นเรื่อย ๆ ตามความเจริญของการศึกษาและสภาพแวดล้อมของสังคมที่เปลี่ยนไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 4 - 6) จึงอาจเป็นเหตุผลที่สำคัญในอันดับสามที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต รองจากด้านความเข้มงวดวิชาการ

การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานนั้น ถือเป็นปรัชญาหรือวัตถุประสงค์หลักของโรงเรียนสาธิตในการที่จะพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เจริญในทุก ๆ ด้าน หรือส่งเสริมความสามารถเฉพาะตัวของนักเรียนให้ได้รับการพัฒนา เพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป ซึ่งแนวคิดนี้ถือเป็นสิ่งสำคัญในปัจจุบันของการจัดการศึกษาไทย ด้วยเหตุผลในแง่ความแตกต่างของบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญ การจัดการศึกษาโดยใช้หลักความแตกต่างของบุคคลจึงเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของโรงเรียนสาธิต (ไพฑูริย์ สินลารัตน์. 2531 : 9 - 14) และสอดคล้องกับแนวคิดของชมพันธุ์ ภูษธร ณ ออยุธยา (2532 : 9 - 19) ที่กล่าวว่านักเรียนสาธิตมีลักษณะเด่นที่นำเยี่ยง และเป็นแบบอย่างของการพัฒนาเยาวชนของชาติคือ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กล้าแสดงออก พุดจาอย่างมีเหตุผล มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม ด้วยวัตถุประสงค์ที่มุ่งตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ทำให้ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือกส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตในระดับความสำคัญที่สี่

สภาพแวดล้อมของโรงเรียนก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่สำคัญที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกตัดสินใจส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต เช่น ที่ตั้งของโรงเรียนสาธิตเหมาะสม ตั้งอยู่ในย่านชุมชน ไม่อยู่ห่างไกลจนเกินไป ชุมชนที่อยู่รอบโรงเรียนเหมาะสมต่อการเรียนการสอน ไม่มีสิ่งที่จะมารบกวนการเรียนการสอน การจัดบริเวณโรงเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน มีเอกสารหรือหนังสือสำหรับการศึกษาค้นคว้า มีความร่มรื่น มีสถานที่ออกกำลังกาย มีการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้อาจจะเป็นเหตุผลที่สำคัญอีก

เหตุผลหนึ่งที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกตัดสินใจส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต (กัลยา เขื่อนพลกิจ. 2530 : 3 ; อ้างอิงมาจากการสัมภาษณ์ บุญเย็น เสริมศักดิ์สกุล. 2529)

2. การตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดสาธิตมหาวิทยาลัย พบว่า เหตุผลสอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและโรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน คือเป็นสถาบันควบคู่กับสถาบันฝึกหัดครู คือ วิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย ในฐานะส่วนหนึ่งของคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นห้องทดลอง ค้นคว้าวิจัย และในการจัดการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป (วรวิทย์ วสันตรากร. 2530 : 172 - 174) การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่อาจจะแตกต่างกันบ้างในขนาดของโรงเรียนสาธิตเท่านั้น จึงทำให้การจัดอันดับของเหตุผลของผู้ปกครองในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัยสอดคล้องกัน

นอกจากนี้บทบาทของโรงเรียนสาธิตในอดีต ทั้งโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครู และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ยังไม่มีขอบปร้องที่จะทำให้ผู้ปกครองเสื่อมศรัทธาในการจัดการเรียนการสอน และเช่นเดียวกันโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครู และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยยังได้พยายามประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทำให้ผู้ปกครองพิจารณาว่าโรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนที่ทันสมัย สนใจพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานของตน และมีการกวาดค้นเอาใจใส่บุตรหลานของตน (ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. 2532 : 10)

3. การตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต ตามอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา พบว่า อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนสาธิตมีผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ใช้

วิชาชีพชั้นสูง (ร้อยละ 34.5) ทั้งที่รับราชการและอาชีพอิสระ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร หนายความ ครู สื่อมวลชน หรือธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคือเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างาน (ร้อยละ 21.2) และเป็นเจ้าของกิจการ (ร้อยละ 18.1) ซึ่งทั้งสามกลุ่ม (ร้อยละ 73.8) เป็นผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและชีวิตความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน จึงมีการจัดอันดับเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสอดคล้องกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยา เชื้อพลากิจ (2530 : 136 - 137) ที่พบในทำนองเดียวกัน

ส่วนรายได้ของผู้ปกครองนั้นพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.6) มีรายได้เกินกว่าเดือนละ 25,000 บาท ถือได้ว่ามีรายได้ที่สูง ไม่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย จึงมีการจัดอันดับเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ กัลยา เชื้อพลากิจ (2530 : 136 - 137) ที่พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนสาธิตส่วนใหญ่มีรายได้ในระดับสูง

สำหรับการศึกษาของผู้ปกครองนั้น ผู้ปกครองนักเรียนสาธิตส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 41.9) และสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 28.6) ผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มรวมกันแล้วเป็นผู้ปกครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.5) มีความรู้ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาสูง ผู้ปกครองเหล่านี้อาจพิจารณาว่าโรงเรียนสาธิตเป็นแหล่งของความรู้ที่ถ่ายทอดให้กับบุตรของตนได้อย่างดี จึงมีเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสอดคล้องกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัลยา เชื้อพลากิจ (2630 : 138) ที่พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

ฉะนั้นในการวางแผนบริหารโรงเรียนสาธิตให้มีความเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ผู้บริหารจะต้องมีข้อมูลอย่างละเอียดในการนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ข้อมูลที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ความต้องการของผู้ปกครองหรือเหตุผลที่ผู้ปกครองส่งบุตรของตนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ประชุม รอดประเสริฐ (2533 : 90 - 92) ที่กล่าวว่า การวางแผนที่ดีจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดก่อนนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อบำรุงประสานความต้องการของบุคคล และขององค์การเข้าด้วยกัน จะทำให้เพิ่ม

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้องค์กรอยู่รอดปลอดภัยได้ ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนสาธิตจะเป็นที่นิยมของผู้ปกครองได้ โรงเรียนสาธิตก็ต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองได้ และถ้าสามารถกระทำได้นั้นหมายถึงโรงเรียนสาธิตได้ก้าวไปอีกระดับหนึ่ง และเป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 52 - 53)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตประการแรกคือ มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ในประเด็นนี้ผู้บริหารโรงเรียนสาธิตน่าจะต้องวางแผนพัฒนาคณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตให้มีวุฒิที่สูงขึ้น สนับสนุนให้คณาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการ และบริการสังคมให้มากขึ้น เพื่อชื่อเสียงของโรงเรียนสาธิต หากทางให้คณาจารย์ที่ยังไม่ได้พัฒนาตนเองได้มีโอกาสพัฒนารวมทั้งการหาประสบการณ์ในการสอนใหม่ ๆ อาจจะทำในลักษณะประชุม สัมมนาในการเรียนการสอน เพื่อให้คณาจารย์เหล่านั้นมีพัฒนาการที่ดีขึ้น สำหรับผู้สอนในโรงเรียนสาธิตควรจะมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้และวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ให้ทันสมัย แต่งตัวให้มีบุคลิกลักษณะสง่างาม วางตัวให้เหมาะสม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถให้กับตนเอง

2. จากผลการวิจัยพบว่า อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้เชี่ยวชาญชั้นสูง เป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างาน และเป็นเจ้าของกิจการ ในประเด็นนี้ หากผู้บริหารโรงเรียนสาธิตจะสามารถใช้ทรัพยากรบุคคลเหล่านี้มาเป็นประโยชน์ให้กับทางโรงเรียนก็จะมีคุณค่าต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต และจากข้อมูลนี้หากทางโรงเรียนสามารถสร้างความสอดคล้องที่ดีของนักเรียนสาธิตได้ นักเรียนเหล่านี้เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะสามารถเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสกว่า ซึ่งจะส่งผลต่อโรงเรียนสาธิตในอนาคตได้

3. จากผลการวิจัยพบว่า รายได้ของผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้สูง เฉลี่ยต่อเดือนเกินกว่า 20,000 บาท จากข้อมูลนี้ทางโรงเรียนจะจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่ไม่บ่อยครั้งนักน่าจะกระทำได้ ถ้ากิจกรรมนั้นเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง

4. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จากข้อมูลนี้ ทางโรงเรียนน่าจะใช้ประโยชน์จากบุคลากรที่สนใจจะช่วยเหลือกิจการของโรงเรียน เช่น การตรวจรักษาโรคจากผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นแพทย์ อาณวยความสะดวกในการให้โอกาสนักเรียนได้ศึกษาและดูงานจากผู้ปกครองที่เป็นเจ้าของกิจการและมีชื่อเสียง ขอความร่วมมือในการเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษในเรื่องที่น่าสนใจจากผู้ปกครองที่มีความสามารถพิเศษในเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้น่าจะได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง,

5. สำหรับผู้บริหารโรงเรียนสาธิต ควรนำเอาเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตเป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนสาธิตให้ก้าวหน้าและเป็นที่สนใจหรือเป็นที่ต้องการของผู้ปกครองต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตห้าอันดับแรก ได้แก่ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ควรมีการตรวจสอบว่าเหตุผลของผู้ปกครองดังกล่าวสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสาธิตหรือไม่ มีปัจจัยอะไรบ้างที่สอดคล้อง และมีปัจจัยอะไรบ้างที่ต้องปรับปรุง เพราะการจัดการเรียนการสอนที่ดีต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองได้

2. จากข้อมูลทางการศึกษาพบว่า ในแต่ละปีการศึกษาที่มีการเปิดรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนสาธิต จะมีผู้สนใจมาสมัครสอบแข่งขันเป็นจำนวนมาก ควรจะมีการศึกษาว่ามีเหตุผลอะไรที่ผู้ปกครองและนักเรียนสนใจที่จะสมัครสอบแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนสาธิตเป็นจำนวนมาก

3. จากข้อมูลทางการศึกษาพบว่า อัตราส่วนของการสอบแข่งขันได้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนสาธิตค่อนข้างสูง ควรจะมีการศึกษาว่านักเรียนที่สอบคัดเลือกได้มีเหตุผลอย่างไรในการตัดสินใจเลือกเรียนโรงเรียนสาธิต

4. จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานเป็นเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต ควรจะมีการศึกษาว่าผู้ปกครองและนักเรียนสนใจจะให้ทางโรงเรียนสาธิตปรับปรุงการเรียนการสอน และกิจกรรมในลักษณะใด

5. จากผลการวิจัยพบว่า ความเข้มงวดวิชาการเป็นเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต ควรมีการศึกษาว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนสาธิตมีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในโรงเรียนสาธิตที่ตนประสบมา และเป็นไปตามความคาดหวังของตนหรือไม่ เพียงใด

6. จากผลการวิจัยพบว่า เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตประการแรกคือ มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ควรจะมีการศึกษาว่าคณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตพอใจกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ เพื่อหาทางตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง

7. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองได้ให้อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการส่งบุตรเข้าเรียนระหว่างโรงเรียนสาธิตกับโรงเรียนธรรมดาทั่วไป ว่าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

8. จากข้อมูลทางการศึกษาพบว่า โรงเรียนสาธิตเป็นที่สนใจของสังคม จึงควรจะมีการประเมินผลโรงเรียนสาธิตจากคณาจารย์ ผู้ปกครอง และนักเรียน เกี่ยวกับความสอดคล้องของหลักสูตร กิจกรรม และการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ

บรรณานุกรม

กัลยา เชื้อพลากิจ. ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนประถม
สาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรียาณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

การฝึกหัดครู, กรม. สถิติการศึกษา ปี 2531. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน กองนโยบายและแผนการศึกษา. สรุปการสัมมนา
เรื่องวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534).

กองนโยบายและแผนการศึกษา, 2527.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาการศึกษา

แห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสำเนาการพิมพ์,
2529.

จิระ พงษ์สงคราม และวีระพงษ์ สิริกรวุฒิจงค์. "ทิศทางใหม่ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์,"
วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2(2) : 8 - 17 ; พฤษภาคม - สิงหาคม 2532.

เจื้อจันท์ จงสถิตอยู่. "เครือข่ายการเรียนรู้ : สรุปผลจากการประชุมปฏิบัติการ,"

วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 24(2) : 21 - 28 ; ธันวาคม 2532 - มกราคม
2533.

หมั่นพันธุ์ กุญชร ๗ อยู่ธยา. "แนวทางการพัฒนาโรงเรียนสาธิต," วารสารมศว ปทุมวัน.

14(1) : 9 - 19 ; กันยายน 2532.

ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์. การสัมมนากำหนดนโยบายและจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ของ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (14 - 15 พฤศจิกายน 2532 ณ มศว ประสานมิตร)

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528.

ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. สถิติการศึกษาของโรงเรียนสาธิตในสังกัดทบวง

มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2532. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย,
2532..

ประชุม รอดประเสริฐ. นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2533.

ปรีชา คัมภีรภรณ์ และธีระ รุญเจริญ. รายงานการประชุมสัมนาคณะศึกษาศาสตร์-
ครุศาสตร์ ครั้งที่ 3 ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2520.

อค์สำเนา.

ไพฑูรย์ สีนารัตน์. "บทบาทของโรงเรียนสาธิต", สารสาธิต. กรุงเทพฯ :

โครงการตำราและเอกสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ไพฑูรย์ สีนารัตน์ ลัดดา ภูเกียรติ และวิวัฒน์ชัย สุปัทพ์. สาธิตศึกษา. กรุงเทพฯ :

โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

ไพฑูรย์ เปาณิล. "บทบาทเทคโนโลยีทางการศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอน : อศวิน
มีขาวหรือன்றกระสากับฝูงกบ," คุรุปริทัศน์. 14 : 64 - 67 ; พฤศจิกายน -
ธันวาคม 2533.

พรขุสี อาชวบำรุง. "แนวนโยบายการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ," การประชุมวิชาการ
แบบหิมไปเทียม เรื่องการศึกษากับการพัฒนาสังคมไทย. 13 - 15 มกราคม 2526
ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

พรทิพย์ รัตนวิเชียร. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม). วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2522.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2531.

วิจิตร ศรีสอาน. "ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนสาธิต," ศูนย์ศึกษา. หน้า 16 - 18 ;
พฤศจิกายน 2511.

วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล. "ไทยก่อนเป็นนิกร," มติชน. 9(467) : 21 - 23 ;
13 สิงหาคม 2532.

วีระชาติ ส่วนไพรินทร์ และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อ
คุณภาพของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม). กรุงเทพฯ :

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

วรวิทย์ วคินสรการ. "โรงเรียนสาธิต," สารานุกรมศึกษาศาสตร์. ฉบับที่ 6 :

172 - 174 ; มกราคม - มิถุนายน 2530.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. โครงการจัดตั้งภาควิชาโรงเรียนสาธิต. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2530.

สาโรช บัวศรี. "โรงเรียนสาธิตคืออะไร," วิทยจารย์. 66 : 1 ; มกราคม 2510.

_____. "ยุทธศาสตร์การศึกษา," ทฤษฎีและแนวคิดในการจัดและบริหารการศึกษา.

จุฬสารฉบับพิเศษของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย พระนคร : โรงพิมพ์ส่งเสริม
อาชีพ, 2509.

สมคิด อิศระวัฒน์ และคนอื่น ๆ. รายงานผลการวิจัย เรื่องการวิเคราะห์ระบบโรงเรียนสาธิต
ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2520.

สมอาจ วัฒน. ความคิดเห็นของอาจารย์โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษากับบทบาท
ของโรงเรียนสาธิต. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2509. อัดสำเนา.

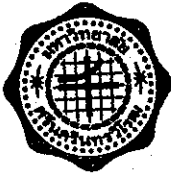
Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill
Book Co., Inc., 1945.

Punyasir, Tamsiri and Harold Brinegar. Demonstration Schools.
Bangkok : Kurusapha Press, 1962.

White, Norman Dean. "The Status and Potential of College Controlled
Laboratory Schools," Dissertation Abstracts International.
26 : 32 ; August 1965.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เรียน ท่านผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตทุกท่าน

กระผม นายธาราญ ปิ่นทอง นิติปรัชญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
กำลังทำวิจัยเรื่อง "เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนใน
โรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร" โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสาธิตให้ก้าวหน้า และ
สอดคล้องกับความต้องการของท่านผู้ปกครอง ผู้วิจัยถือว่าคุณคิดเห็นของท่าน
เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา คำตอบของท่านผู้วิจัยจะถือเป็น
ความลับ การเผยแพร่ข้อมูลจะกระทำโดยภาพรวม

ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง
และครบทั้งสองตอน จะเป็นพระคุณยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ และหวังว่าคง
ได้รับความกรุณาจากท่าน

ขอแสดงความนับถือ

สำนึก ปิ่นทอง

(นายธาราญ ปิ่นทอง)

ผู้วิจัย

(รศ.ดร.ประชุม รอดประเสริฐ)

ประธานคณะกรรมการควบคุมปริมาณนิพนธ์

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต
ของวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

โปรดเลือกรายการโดยทำเครื่องหมาย ✓ ใน ○ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านผู้ปกครอง

- บุตรหลานของท่านเรียนอยู่ในโรงเรียนสาธิตสังกัดใด
☐ วิทยาลัยครู ☐ มหาวิทยาลัย
- บุตรหลานของท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับใด
☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ท่านเกี่ยวข้องกับบุตรหลานในฐานะใด
☐ บิดามารดา ☐ ผู้ปกครองเลี้ยงดู ☐ ผดแล
 ขง
- ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกโรงเรียนให้กับบุตรหลาน (คนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสาธิต) แบบใด
☐ เป็นผู้เลือกโรงเรียนให้โดยตรง ☐ มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการเลือกโรงเรียน
☐ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการเลือกโรงเรียนเลย
- อาชีพของท่านอยู่ในกลุ่มอาชีพใด
☐ เจ้าของกิจการธุรกิจ อุตสาหกรรมหรือเกษตรกรรม ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก
☐ ใช้วิชาชีพชั้นสูงทั้งที่ราชการและอาชีพอิสระ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร ทนายความ ครู สื่อมวลชน
 ธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น
☐ ผู้บริหารหรือหัวหน้างานในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานประกอบการของเอกชน
☐ พนักงานทั่วไป ข้าราชการในหน่วยงาน ลูกจ้างในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน และในหน่วยงานอื่น ๆ
☐ เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน ข้าราชการบำนาญ นักการเมือง รับจ้าง ผู้ใช้แรงงาน เกษตรกรทั่วไป
- รายได้ของท่านโดยเฉลี่ยต่อเดือนเมื่อรวมกับสามี/ภรรยาแล้ว ประมาณเท่าใด
☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 10,000 - 15,000 บาท ☐ 15,001 - 20,000 บาท
☐ 20,001 - 25,000 บาท ☐ เกินกว่า 25,000 บาท
- ท่านสำเร็จการศึกษาในระดับใด
☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 เหตุผลในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต

โปรดจัดอันดับของเหตุผลที่ท่านคำนึงถึงในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต
จากอันดับ 1, 2, 3,, 15 ดังนี้

- ☐ การโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน
: ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับผลงานหรือกิจกรรมที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียน
- ☐ ชื่อเสียงของโรงเรียน
: ความสำเร็จของศิษย์เก่า กิจกรรมดีเด่น รางวัลที่โรงเรียนได้รับ
- ☐ ความเข้มงวดวิชาการ
: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การกวดขันเอาใจใส่บุตรหลาน การสอนและวิธีสอนที่ทันสมัย
- ☐ ความปลอดภัยภายในโรงเรียน
: การดูแลเอาใจใส่บุตรหลานด้านความปลอดภัยภายในโรงเรียน ขาเสฟคคค
- ☐ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
: ที่ตั้งของโรงเรียน ขนอมรอบโรงเรียน การจัดบริเวณโรงเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียน
- ☐ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์
: วัคคของคณาจารย์ ชื่อเสียงของคณาจารย์ ประสบการณ์ในการสอน บุคลิกลักษณะ การวางตัว
- ☐ การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน
: การส่งเสริมความสามารถเฉพาะตัวของบุตรหลานให้ได้รับการพัฒนา
- ☐ ความทันสมัยของโรงเรียน
: อาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี ความทันสมัยของคณาจารย์
- ☐ พื้นฐานความรู้เดิมของบุตร
: ผลการเรียนรู้เดิมของบุตรหลาน การแสดงออกถึงความคิดและความสามารถของบุตรหลาน
- ☐ ความสะดวกสบายในการเดินทาง
: ระยะทาง เวลา และเส้นทางในการเดินทาง ไป-กลับ และการรับส่งของผุ้ปกครอง
- ☐ ความสะดวกในการเข้าเรียน
: โอกาสในการฝากบุตรหลานเข้าเรียน การจับฉลากเข้าเรียนได้
- ☐ สภาพสังคมของผู้เรียน
: สังคมกลุ่มเพื่อนของบุตรหลานที่จะเกอกลซ้กกันและกันได้
- ☐ ความภูมิฐานของผู้ปกครอง
: เกียรติยศ ชื่อเสียงในกลุ่มสังคมของผู้ปกครองด้วยกัน
- ☐ สภาพสังคมของผู้ปกครอง
: ความภูมิใจของผู้ปกครอง การยอมรับในสังคมของผู้ปกครอง
- ☐ ค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษา
: ค่าเล่าเรียน ค่าวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในระหว่างที่ศึกษา

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรินทร์ สุพรรณรัตน์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ประกิจ รัตนสุวรรณ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์อานวย ทองโปร่ง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
4. รองศาสตราจารย์สมจิตร ชีวปรีชา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
5. อาจารย์บังอร ทองพูนศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา
6. อาจารย์สุภา ศीलศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา
7. อาจารย์อุดร ภูมิฐาน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมัธยมวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
8. ร.ต.ท.เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ นายกสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
9. นายสัญญา สุรพันธุ์ นายกสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสาธิตมัธยมวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
10. อาจารย์สุรียา คงประเสริฐ อาจารย์ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบการจัดอันดับ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์
ของเค็นดัล (Kendall) ที่เรียกว่าสัมประสิทธิ์ของคอนคอแดนซ์ (Coefficient of
Concordance) ดังนี้

$$W = \frac{12S}{K^2(n^3 - n)}$$

เมื่อ W แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของการจัดอันดับ

S แทน ผลรวมทั้งหมดของอันดับคะแนนของแต่ละอันที่เบี่ยงเบนออกจาก
คะแนนอันดับเฉลี่ย

K แทน จำนวนผู้ถูกจัดอันดับ

n แทน จำนวนที่ถูกจัดอันดับ

$$\text{แทนค่า } W = \frac{12 \times 41489280}{420^2(15^3 - 15)}$$

$$W = \frac{12 \times 41489280}{176400(3375 - 15)}$$

$$W = \frac{12 \times 41489280}{176400 \times 3360}$$

$$W = \frac{497871360}{592704000}$$

$$W = .84$$

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสารานุ ชื่อสกุล ปิ่นทอง

เกิดวันที่ 26 เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2497

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 11/44 หมู่ 1 ซอยพร้อมใจ 3 ถนนกำแพงเพชร 2

แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ถนนอุทองนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515 ม.ศ.5 กระทรวงศึกษาธิการ (สมัครสอบ)

พ.ศ. 2516 ม.ศ.6 แผนกพลศึกษา (บัญชี) จากโรงเรียนพลศึกษาราชดำเนินธนบุรี

พ.ศ. 2518 ป.กศ.สูง จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. 2520 กศ.บ. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

พ.ศ. 2525 เข้าเรียนหลักสูตร กศ.ม. (การอุดมศึกษา) ที่มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงปี 2529 ได้ค่าระดับคะแนน

ในปริญญาโทเป็น C (ซี)

พ.ศ. 2536 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัด
วิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

เมษายน 2536

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายสามประการคือ เพื่อจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการจัดอันดับเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตตามอาชีพรายได้ และระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 13 แห่ง ที่มีบุตรเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 จำนวน 420 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิต แบบเรียงอันดับ 15 อันดับ เกี่ยวกับเรื่อง การโฆษณาประชาสัมพันธ์โรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน ความเข้มแข็งทางวิชาการ ความปลอดภัยภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ การพัฒนาศักยภาพของบุตร ความทันสมัยของโรงเรียน พื้นฐานความรู้เดิมของบุตร ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความสะดวกในการเข้าเรียน สภาพสังคมของผู้เรียน ความภูมิฐานของผู้ปกครอง สภาพสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษา สถิติที่ใช้ในการหาความสอดคล้องของการจัดอันดับของเหตุผลที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตคือ ความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation) และสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน คือ ที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) อันดับความสำคัญของเหตุผลที่ผู้ปกครองใช้ในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตห้าอันดับแรกเรียงตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ความเข้มแข็งทางวิชาการ ชื่อเสียงของโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 2) เมื่อพิจารณาตามสังกัดของโรงเรียนสาธิตพบว่า ผู้ปกครองที่มีบุตรสังกัดโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัย มีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสอดคล้องกัน และ 3) เมื่อพิจารณาตามอาชีพรายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองมีลำดับของเหตุผลในการเลือกส่งบุตรเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตสอดคล้องกัน

A SURVEY OF PARENTS' OPINIONS TOWARDS THE REASONS OF SENDING THEIR
CHILDREN TO STUDY IN THE DEMONSTRATION SCHOOLS OF TEACHER
COLLEGES AND UNIVERSITIES IN THE BANGKOK METROPOLIS

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

April 1993

This research had three objectives, namely, to rank parents' reasons for sending children to the demonstration schools of teacher colleges and universities; to investigate the correlations of parents' reasons in sending children to the demonstration schools of teacher colleges and universities; and to investigate the correlations of parents' reasons in sending children to demonstration schools of teacher colleges and universities among occupations, incomes and educational levels.

The sample used in this study included 420 parents of students in 13 demonstration schools of teacher colleges and universities in Bangkok Metropolis in the first semester of Academic year B.E.2534 (1991). The instrument used for collecting data was the questionnaire as sending 15 reasons for sending children to the demonstration schools of school public relations, school reputation, academic excellence, school safety, school environment, confidence and faith in staff capacity, student potentiality development, school advancement, student back-ground, traveling convenience, attending convenience, student social condition, parent economic condition, parent social condition and tuition. The statistics used to test correlations of parents' reasons in sending children to demonstration schools were Spearman Rank Correlation and t-test.

The research findings were found as follows:

1. The five top rankings of the parents' reasons in sending children to demonstration schools were confidence and faith in staff capacity, academic excellence, school reputation, student potentiality development, and school environment.

2. The parents whose children were in the demonstration schools of teacher colleges and universities had correlated reasons for sending their children to demonstration schools.

3. The parents with different occupations, incomes and educational levels had correlated reasons for sending their children to demonstration schools.

